

แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนเตรียมทหาร

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยครูสุริยเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2564

**DEVELOPMENT OF GUIDELINES FOR STRENGTHENING THE DESIRABLE
CHARACTERISTICS OF ARMED FORCES ACADEMIES
PREPARATORY SCHOOL STUDENTS**

**BY
MAJOR GENERAL RANGPIRACHT YAMKAESORN**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
SURYADHEP TEACHERS COLLEGE**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2021**

วิทยานิพนธ์เรื่อง

แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ของนักเรียนเตรียมทหาร

โดย

พลตรี รังพีรชต์ แย้มเกษร

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2564

รศ.ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริศิริ
ประธานกรรมการสอบ

ผศ.ดร.วัลลภา เณลิมวงศาเวช
กรรมการ

ดร.จุลดิศ กัญทัพ
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

15 ธันวาคม 2564

Thesis entitled

**DEVELOPMENT OF GUIDELINES FOR STRENGTHENING THE DESIRABLE
CHARACTERISTICS OF ARMED FORCES ACADEMIES
PREPARATORY SCHOOL STUDENTS**

by

MAJOR GENERAL RANGPIRACHT YAMKAESORN

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Education in Educational Administration

Rangsit University

Academic Year 2021

Assoc.Prof. Pacharawit Chansirisira, Ed.D.
Examination Committee Chairperson

Asst.Prof. Wallapa Chalermvongsavej, Ph.D.
Member

Juladis Khanthap, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plт.Off. Vanee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

December 15, 2021

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนเตรียมทหาร สำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณอาจารย์ ผศ.ดร. วัลลภา เฉลิมวงศาเวช และดร. จุลดิศ คัญทัพ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขตลอดจนกำกับดูแลติดตามสอบถามและให้กำลังใจในการทำงานวิจัย จนสำเร็จไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและการเอาใจใส่ดูแล เป็นอย่างดีของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ ที่กรุณาสละเวลาเป็นประธาน กรรมการสอบ คณาจารย์สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต ที่กรุณาให้ความรู้ในการทำงานวิจัย และ พันเอกหญิง ธนิตา วงษ์จินดา ที่ได้สนับสนุนช่วยเหลือ และแนะนำขั้นตอนการดำเนินการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้บัญชาการ โรงเรียนเตรียมทหาร ข้าราชการ ครู-อาจารย์ นายทหาร-นายตำรวจ ปกครองและนักเรียนเตรียมทหาร ในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลเพิ่มเติมนำมาวิเคราะห์ สรุปผลงานวิจัยเพื่อเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเตรียมทหาร ในการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ในยุคที่การเปลี่ยนแปลงทั้งความก้าวหน้าของเทคโนโลยี แนวความคิดของคนรุ่นใหม่และสภาพแวดล้อม มีผลกระทบต่อแนวทางการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมในสังคม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

พลตรี รังพีรัชต์ แยมเกษร

ผู้วิจัย

5906666 : พลตรี รังพิรัชต์ เข้มเกษร
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
 เตรียมทหาร
 หลักสูตร : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.จตุติศ คัญทัพ

บทคัดย่อ

การพัฒนากระบวนการศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร และ 2) เสนอแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลแบบสอบถามในกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ได้แก่ ครู-อาจารย์ บุคลากรฝ่ายปกครอง และนักเรียนหัวหน้าต่อน (หัวหน้าชั้นเรียน) ของโรงเรียนเตรียมทหาร รวมจำนวนทั้งสิ้น 186 คน และสัมภาษณ์เชิงลึกตัวแทน (ผู้บริหาร/ผู้นำ) กลุ่มดังกล่าวจำนวน 3 คน ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านทัศนคติ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัย ทหารและความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ทางทหาร ด้านวิชาการ และด้านสมรรถภาพร่างกาย ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ในภาพรวม พบว่ามี 5 แนวทาง ได้แก่ 1) ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยกำหนดวิธีการติดตามประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นไปได้จริง 2) เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามลำดับความเร่งด่วนโดยเรียงจากด้านที่มีปัญหามากที่สุดก่อน 3) ออกแบบกิจกรรมการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 4) ส่งเสริมการใช้งานดิจิทัลอย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ และปลอดภัย และ 5) ใช้เครื่องมือดิจิทัลช่วยในการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่วนแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารเป็นรายด้าน พบว่ามี 23 แนวทางย่อย ซึ่งโรงเรียนเตรียมทหารสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในอนาคตต่อไป

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 74 หน้า)

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์, นักเรียนเตรียมทหาร

5906666 : Major General Rangpiracht Yamkaesorn
 Thesis Title : Development of Guidelines for Strengthening the Desirable
 Characteristics of Armed Forces Academies Preparatory School
 Students
 Program : Master of Education in Educational Administration
 Thesis Advisor : Juladis Khanthap, Ph.D.

Abstract

To develop the educational system, the development of desirable characteristics of the student to be in line with the ever-changing context and specific era is an absolute necessity. The objectives of this study are 1) to study the current desirable characteristics of the students of Armed Forces Academies Preparatory School and 2) to propose guidelines for the development of the desirable characteristics of the students of Armed Forces Academies Preparatory School, employing the combined research designed, both qualitative and quantitative approaches. The data collections were conducted through questionnaires distributed to 186 respondents including instructors, administrative staff, and class presidents working at Armed Forces Preparatory School. In-depth interview was done with three representatives selected from executives or leaders. The study revealed the existed high level of desirable characteristics of the Armed Forces Academies Preparatory School students. The highest average values are attitudes followed by morality and ethics, military disciplines and leadership, military and academic knowledge, and physical fitness, respectively. The study found that there are 5 guidelines for implementing the development and strengthening of the desirable characteristics of Armed Forces Academies Preparatory School students as follows: 1) emphasizing and strengthening the desirable characteristics by specifying practical evaluation and follow-up mechanism, 2) promoting the prioritization of the most pressing and problematic desirable characteristics, 3) designing the activities to strengthen desirable characteristics in collaboration with all related and responsible agencies, 4) promoting appropriate, safe and productive use of the digital platform, and 5) utilizing digital platform to evaluate and organize activities to strengthen the desirable characteristics. As to each aspect of the development guidelines for strengthening the desirable characteristics of Armed Forces Academies Preparatory School students, the study found additional 23 sub-guidelines which the Armed Forces Academies Preparatory School can apply to further development and strengthening of desirable characteristics of its student to be in compliance with the modern context and the ever-changing tide in the future.

(Total 74 pages)

Keywords: Desirable Characteristics, Armed Forces Academies Preparatory School Students

Student’s Signature Thesis Advisor’s Signature

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 คำถามการวิจัย	3
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของคุณลักษณะอันพึงประสงค์	8
2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร	11
2.3 การพัฒนาเสริมสร้างลักษณะอันพึงประสงค์	14
2.4 บริบทของโรงเรียนเตรียมทหาร	15
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีการวิจัย	26
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4	
ผลการวิจัย	33
4.1 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย การอภิปรายและข้อเสนอแนะ	53
5.1 สรุปผลการวิจัย	53
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	57
5.3 ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก	65
ประวัติผู้วิจัย	74

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงร้อยละของประชากรที่ศึกษาต่อประชากรจริงทั้งหมดในภาพรวม และรายกลุ่ม	27
4.1 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	34
4.2 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	34
4.3 แสดงแสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทบุคลากร	35
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร โดยรวมและรายด้าน(N=186)	36
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและรายด้าน(N=186)	37
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ โดยรวมและรายด้าน(N=186)	40
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านทัศนคติ โดยรวมและรายด้าน(N=186)	41
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านสมรรถภาพร่างกาย โดยรวมและรายด้าน(N=186)	43
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านความรู้ทางทหาร โดยรวมและรายด้าน(N=186)	45
4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวิชาการ โดยรวมและรายด้าน(N=186)	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.11	50

แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
เตรียมทหารรายด้าน

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมายและรวดเร็วในหลายมิติ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ขับเคลื่อนสังคมโดยมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology) เป็นฐาน (อารีย์ นัยพินิจ, ภัทรพงษ์ เกริกสกุล, และชงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, 2557) กระแสดังกล่าวได้นำพาให้สังคมต่าง ๆ ทั่วโลกเชื่อมโยงเข้าหากัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมและวัฒนธรรม เกิดการหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวกันทั้งโลก กลายเป็นโลกยุคใหม่ที่ประเทศต่าง ๆ พึ่งพาอาศัยกัน พัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน และมีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น ที่สำคัญ สังคมของโลกยุคใหม่ ทำให้การเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง ปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดสภาวะดังกล่าวคือ อิทธิพลของอินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งเป็นเสมือนเทคโนโลยีแห่งศตวรรษ (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, 2561) ที่เชื่อมโยงโลกทั้งใบเข้าไว้ด้วยกัน ผู้คนในสังคมสมัยใหม่สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้ทั่วโลกอย่างรวดเร็วโดยไร้ขีดจำกัดด้านพรมแดน ข้อมูลข่าวสารหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ใดโลกหนึ่งจึงสามารถส่งผลกระทบต่อไปยังอีกซีกโลกหนึ่งได้อย่างง่ายดายภายในเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งแน่นอนว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นย่อมมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบในระดับโลกหรือในระดับปัจเจกบุคคลก็ตาม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อสังคมโลกเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อปัจเจกบุคคล ทำให้ปัจเจกมีการเชื่อมโยงกับโลกมากขึ้น นำมาซึ่งความคิด ทักษะ ทักษะ ทักษะ และอัตลักษณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (พรณพิลาส กุลคิด, 2560) จากความเจริญก้าวหน้าแบบก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในช่วงที่ผ่านมา การเข้าถึงและการใช้อินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นเรื่องง่ายในชีวิตประจำวันของผู้คนในยุคปัจจุบัน ข้อมูลล่าสุดพบว่า จำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทั่วโลกมีมากถึง 4.8 พันล้านคน คิดเป็นร้อยละ 62 ของประชากร โลกทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 20 ปีที่แล้วร้อยละ 1,239 (World Internet Usage and Population Statistics 2020 Year-Q-3 Estimates, 2020) ในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการศึกษาที่มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเป็นตัวแปรสำคัญเช่นนี้ สิ่งที่จะเป็นพื้นฐานประการสำคัญคือ การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ ทั้งนี้

การมีความรู้ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ เนื่องจากสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นเหมือน “ดาบสองคม” ที่แฝงอยู่ในระบบการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562) ผู้ที่ไม่รู้เท่าทันในอันตรายนานัปการจากอินเทอร์เน็ตจะมีความเสี่ยงสูงที่จะถูกล่อลวงด้วยข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จและโฆษณาชวนเชื่อ ถูกกลั่นแกล้งให้เกิดความเสียหาย ถูกละเมิดสิทธิโดยเจตนาหรือไม่เจตนา ถูกล่อลวงไปในทางที่ไม่ดีจากบุคคลที่รู้จักกัน หรือแม้กระทั่งถูกจารกรรมข้อมูลสำคัญ ดังนั้น การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริงจึงไม่ได้ต้องการแค่ความรู้ความสามารถในการใช้โอกาสที่เทคโนโลยีดิจิทัลหยิบยื่นให้ แต่ยังจำเป็นต้องมีความตระหนักถึงความเสี่ยงต่อภัยเงียบบนโลกออนไลน์ควบคู่กันไปด้วย ผู้เรียนในยุคสมัยใหม่นี้จึงต้องมีคุณสมบัติที่จำเป็น หรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่นอกเหนือไปจากความรู้ความสามารถดังกล่าวด้วย เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างชาญฉลาด มีความรับผิดชอบ และห่างไกลจากภัยออนไลน์ได้ทั้งในการศึกษาและการใช้ชีวิตประจำวัน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ทันต่อยุคสมัยนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบการศึกษาไทยให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน เป็นที่ทราบกันดีว่า การพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นภารกิจอันสำคัญยิ่งของสถานศึกษาทุกแห่ง กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ระบุไว้ชัดเจนว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดจะต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนาผ่านการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ปัจจุบัน สถานศึกษาต่าง ๆ ได้มีการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการศึกษา และมีความพยายามในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยส่วนใหญ่จัดให้มีการเรียนการสอนและการประเมินผลเป็นลักษณะรายวิชาบนพื้นฐานของโลกแห่งความเป็นจริง โดยละเลยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ควรปรากฏในโลกออนไลน์หรือ “โลกเสมือน” ไปอย่างน่าเสียดาย

วิธีการเรียนรู้ในศตวรรษใหม่บ่งชี้ถึงความต้องการในการพัฒนาระบบการศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาคุณลักษณะและทักษะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไป สำหรับโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เป็นสถาบันการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายในการผลิตและหล่อหลอมเด็กชายวัยรุ่นที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ให้เปลี่ยนสภาพจากชีวิตนักเรียนพลเรือน มาเป็นผู้

ที่มีบุคลิกและจิตวิญญาณความเป็นทหาร รวมทั้งมีความรู้ทางวิชาการ ซึ่งการผลิตนักเรียนเตรียมทหารให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานถือเป็นภารกิจหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง (กองบัญชาการกองทัพไทย, 2560) ปัจจุบัน หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหารมีการปรับปรุงให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2551 ซึ่งในปีการศึกษา 2563 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ 3) ด้านทัศนคติ 4) ด้านสมรรถภาพร่างกาย 5) ด้านความรู้ทางทหาร และ 6) ด้านวิชาการ โดยการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารทั้ง 6 ด้าน ให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอในการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์สำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ซึ่งจะสนับสนุนการเตรียมนักเรียนเตรียมทหารให้มีความพร้อมที่จะก้าวไปสู่การศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

1.2.2 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

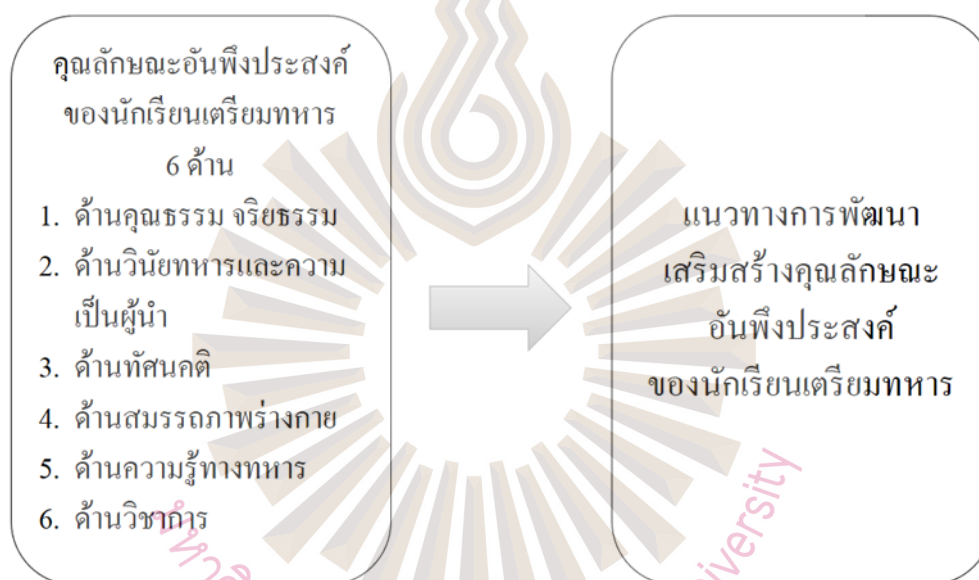
1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารเป็นอย่างไร

1.3.2 การพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารควรมีแนวทางอย่างไร

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรหลักที่สนใจศึกษามี 2 ตัวแปร ประกอบด้วย แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร (ตัวแปรตาม) และสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร (ตัวแปรต้น) โดยมุ่งศึกษาทำความเข้าใจถึงสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ดังกรอบแนวคิดการวิจัยที่แสดงในรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร มีขอบเขตด้านเนื้อหาที่ครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร 6 ด้านตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โรงเรียนเตรียมทหาร พุทธศักราช 2554 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) ดังนี้

- 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม
- 2) ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ
- 3) ด้านทัศนคติ
- 4) ด้านสมรรถภาพร่างกาย
- 5) ด้านความรู้ทางทหาร
- 6) ด้านวิชาการ

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ขอบเขตด้านประชากรของการวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมประชากรที่เกี่ยวข้องในการเสนอแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ประกอบด้วย ครู-อาจารย์ บุคลากรฝ่ายปกครอง และนักเรียนหัวหน้าตอม (หัวหน้าชั้นเรียน) ของโรงเรียนเตรียมทหาร รวมจำนวนทั้งสิ้น 186 คน

1.5.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนเตรียมทหาร ตำบลศรีกะอาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

1.5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตด้านระยะเวลาสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในห้วงระหว่างเดือนสิงหาคม – กันยายน 2563

1.6 นิยามศัพท์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษา

นักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง บุคคลพลเรือนชายที่ผ่านการสอบคัดเลือกและได้เข้ารับการศึกษิตตามหลักสูตรของโรงเรียนเตรียมทหาร พุทธศักราช 2554 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนเตรียมทหาร 2 ชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ หมายถึงนักเรียนเตรียมทหารรุ่นที่ 62 (เข้ารับการศึกษิตในปีการศึกษิต 2562) ซึ่งเป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 ณ ห้วงเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนเตรียมทหาร ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร พุทธศักราช 2554 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านวินัย ทหารและความเป็นผู้นำ 3) ด้านทัศนคติ 4) ด้านสมรรถภาพร่างกาย 5) ด้านความรู้ทางทหาร และ 6) ด้านวิชาการ รายละเอียดดังนี้

1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง ความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ มีวินัย มีน้ำใจ กตัญญู และประหยัด ทั้งในโลกความเป็นจริง และโลกออนไลน์

2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำของนักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง ความมีวินัยทหาร และ ความเป็นผู้นำทางทหาร 15 ประการ (ประกอบด้วย ลักษณะท่าทางและการวางตัวเหมาะสม กล่าวหาญ เด็ดขาด น่าเชื่อถือ อดทน กระตือรือร้น มีความริเริ่ม ซื่อสัตย์สุจริต มีวิจิตรณญาณ ยุติธรรม รอบรู้ จงรักภักดี รู้จักกาลเทศะ ไม่เห็นแก่ตัว และมองการณ์ไกล) ทั้งในโลกความเป็นจริงและโลกออนไลน์

3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย รักในอาชีพทหาร-ตำรวจ ทั้งในโลกความเป็นจริงและโลกออนไลน์

4) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านสมรรถภาพร่างกายของนักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง การมีสมรรถภาพร่างกายเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด การประพฤติปฏิบัติตนที่เหมาะสมในการพัฒนาด้านสมรรถภาพร่างกาย และการใช้งานดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อและพัฒนาด้านสมรรถภาพร่างกาย

5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้ทางทหารของนักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง การมีความรู้ด้านวิชาทหาร-ตำรวจ ตามมาตรฐานของหลักสูตร และมีทักษะทางทหารที่พร้อมศึกษิตต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต. และการใช้งานดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อและพัฒนาทักษะทางทหาร

6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวิชาการของนักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง การมีความรู้ด้านวิชาการตามมาตรฐานของหลักสูตร และมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อในรร.เหล่าทัพ และ รร.นรต. และการใช้งานดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางวิชาการ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร” นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากเอกสารต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการทำวิจัย โดยมีหัวข้อในการทบทวนวรรณกรรมดังต่อไปนี้

- 2.1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.2 การพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร
- 2.4 บริบทของโรงเรียนเตรียมทหาร
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกของไทย ระบุคำว่า “คุณลักษณะอันพึงประสงค์” ไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 (4) ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ทั้งนี้เป็นไปตามความมุ่งหมายและหลักการที่ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม รวมทั้งมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2542) ด้วยเหตุนี้ การจัดการศึกษาของชาติในปัจจุบันจึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ให้ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ว่าเป็น “ความสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย (2552) เสนอว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สังคมพึงปรารถนา เพื่อพัฒนาเยาวชนผู้ศตวรรษที่ 21 ควรมีลักษณะสำคัญที่การเป็นบุคคลที่มีจิตใจดีงาม มีจิตสาธารณะ มีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต อธิบายได้ว่า มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติอันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2552) เสนอแนวคิดว่าคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ควรประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านร่างกาย หมายถึง การเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงมีพัฒนาการในด้านร่างกายและสติปัญญาอย่างสมบูรณ์
- 2) ด้านจิตใจ หมายถึง การเป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจตนเองเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นเข้าใจสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี
- 3) ด้านความรู้ หมายถึง การเป็นผู้ที่สามารถรู้ลึกในแก่นสาระของวิชา สามารถรู้รอบตัวในเชิงสหวิทยาการ และเป็นผู้ที่สามารถรู้ได้ไกลโดยสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตที่จะมาถึงได้
- 4) ด้านทักษะความสามารถ หมายถึง การมีทักษะในด้านการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะอาชีพ ทักษะทางสุนทรียะ และทักษะการจัดการที่ดี
- 5) ด้านลักษณะชีวิต หมายถึง การเป็นผู้ที่มีลักษณะชีวิตแห่งความขยันอดทน ทุ่มเททำงานหนัก มีระเบียบวินัยมีความซื่อสัตย์ มีจิตสำนึกในระบอบประชาธิปไตย เห็นคุณค่าในเอกลักษณ์ของความเป็นไทย มีจิตสำนึกต่อผู้อื่นและสังคม และประหยัดและออม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ประกอบด้วย 8 ประการ ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ มีตัวชี้วัด คือ

- 1.1) เป็นพลเมืองดีของชาติ
- 1.2) ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย

- 1.3) ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตนตามหลักศาสนา
- 1.4) เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ มีตัวชี้วัด คือ
 - 2.1) ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งกาย วาจา ใจ
 - 2.2) ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ
- 3) มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม มีตัวชี้วัด คือ
 - 3.1) ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม
- 4) ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีตัวชี้วัด คือ
 - 4.1) ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
 - 4.2) แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้
- 5) อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่าง พอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข มีตัวชี้วัด คือ
 - 5.1) ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม
 - 5.2) มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 6) มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและ รับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงานด้วยความเพียรพยายาม อุตุน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย มี ตัวชี้วัด คือ
 - 6.1) ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน
 - 6.2) ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอุตุนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย
- 7) รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการ สื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีตัวชี้วัด คือ

7.1) ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูกตเวทิต์

7.2) เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

7.3) อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

8) มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน มีตัวชี้วัด คือ

8.1) ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน

8.2) เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

สรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นสิ่งที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และจิตสำนึกที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

ในปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเตรียมทหารได้มีการปรับเปลี่ยนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารจากเดิมที่กำหนดไว้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นทหาร ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านสติปัญญา ด้านความเป็นผู้นำ และด้านพลานามัย มาเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ ด้านทัศนคติ ด้านสมรรถภาพร่างกาย ด้านความรู้ทางทหาร และด้านวิชาการ รายละเอียดดังนี้

2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม คือ การมีเหตุมีผลในการคิด การปฏิบัติ การประพฤติที่ดี ที่สะท้อนถึงความมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีจิตใจที่ดี มีความกตัญญู มีน้ำใจ สามัคคี ขยัน สุภาพ มีความรับผิดชอบ มีความประพฤติดีงาม เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนและสังคม หรือการปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นหรือส่วนรวม

2.2.2 ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ คือ การมีแนวคิดในเชิงบวก มองทุกเรื่องราวอย่างมีเหตุผล ยึดมั่นในวินัยทหาร ยึดมั่นในระบบเกียรติศักดิ์ ประพฤติตนสมเกียรติ มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีลักษณะท่าทางดี ให้เกียรติผู้อื่น รู้จักปรับตัวให้พร้อมในการรับการ

เปลี่ยนแปลง เป็นอยู่อย่างพอเพียง เป็นตัวอย่างที่ดี มีความน่าเชื่อถือ เป็นที่เชื่อถือได้ มีความอดทน อดกลั้น กล่าวหาญ ยุติธรรม กล้าตัดสินใจ รู้จักกาลเทศะ ไม่เห็นแก่ตัว กระตือรือร้น มีความคิดริเริ่ม รอบรู้ และมีวิจารณ์ญาณ

2.2.3 ด้านทัศนคติ คือ การวัดพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้สึกในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย ให้กระทำ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกในการเข้าร่วมกิจกรรมที่แสดงถึงความจงรักภักดี หรือการตอบสนองอย่างเฉพะเจาะจงกับสิ่งที่เกิดขึ้น หรือมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในทางใดทางหนึ่ง ที่มีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และต่ออาชีพทหาร – ตำรวจ

2.2.4 ด้านสมรรถภาพร่างกาย คือ การมีสมรรถภาพทางกายเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มีสุขนิสัยและสุขภาพจิตที่ดี มีลักษณะนิสัยด้านกีฬาและสันตนาการ มีความร่าเริงแจ่มใส รู้จักดูแลรักษาสุขภาพด้วยการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

2.2.5 ด้านความรู้ทางทหาร คือ การมีมาตรฐานความรู้ด้านวิชาทหาร – ตำรวจ ตามหลักสูตร และมีทักษะทางทหาร เพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อในโรงเรียนเหล่าทัพและโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

2.2.6 ด้านวิชาการ คือ การมีมาตรฐานความรู้ตามหลักสูตร และมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อใน โรงเรียนเหล่าทัพและ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ทั้งนี้ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าวของนักเรียนเตรียมทหารอยู่ในความรับผิดชอบของทั้งฝ่ายการศึกษาและฝ่ายปกครอง โดยมีแนวทางการดำเนินงานคือ หน่วยงานทั้ง 2 ฝ่ายจะต้องนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนานักเรียนเตรียมทหารให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าว ด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารได้มีการปรับเปลี่ยนโดยใช้หลักฐานเชิงปริมาณมากขึ้น เช่น จำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวนครั้งที่เข้าฟังอบรม คະแนน ความประพฤติ เป็นต้น

สำหรับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ และด้านทัศนคตินั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ กรมนักเรียน ซึ่งเป็นฝ่ายปกครอง มี

บุคลากรที่เกี่ยวข้องคือ นายทหาร-นายตำรวจปกครอง และครูฝึก บุคลากรดังกล่าวส่วนใหญ่หมุนเวียนจากหน่วยอื่นมาปฏิบัติงานที่โรงเรียนเตรียมทหารในช่วงสั้น ๆ ระยะเวลาเพียง 1-2 ปี การปกครองและกำกับดูแลนักเรียนเตรียมทหารให้อยู่ในระเบียบวินัย รวมถึงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในส่วนที่รับผิดชอบ ซึ่งการดำเนินงานจะเป็นไปตามนโยบายของผู้บังคับบัญชาและวิธีการปฏิบัติของบุคลากรฝ่ายปกครองในแต่ละชุดที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษานั้น ๆ นอกจากนี้ ยังมีหัวหน้าตอน (นักเรียนที่เป็นหัวหน้าชั้น) และนักเรียนบังคับบัญชาที่คอยช่วยเหลือฝ่ายปกครองในการกำกับดูแลความประพฤติและความเป็นอยู่ของนักเรียนเตรียมทหารให้เป็นที่ไปด้วยความเรียบร้อย รวมไปถึงการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนเตรียมทหารที่จะมีผลต่อการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ ส่วนด้านทัศนคติ กรมนักเรียนจะมีชั่วโมงที่กำหนดไว้สำหรับการอบรมปลูกฝังทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารในเรื่องต่าง ๆ ทุกสัปดาห์ โดยมีผู้บังคับการกรมนักเรียนเป็นผู้บรรยายด้วยตนเอง ใช้สื่อดิจิทัลประกอบการบรรยายเพื่อให้เห็นภาพ สำหรับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แบบใหม่ที่ได้เริ่มนำมาใช้ในปีการศึกษานี้ นั้น แม้ว่าเกณฑ์ที่กำหนดจะเน้นหลักฐานเชิงปริมาณ แต่ในส่วนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ทางกรมนักเรียนรับผิดชอบจะนำหลักฐานที่เป็นเชิงคุณภาพเข้ามาใช้ด้วย เช่น กิจกรรมการอบรมจะประเมินทั้งการเข้าฟังและการเขียนบทความแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องนั้น ๆ ด้วย

ส่วนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านสมรรถภาพร่างกาย ด้านความรู้ทางทหาร และด้านวิชาการ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ ส่วนการศึกษา กองวิชาทหาร และกองพลศึกษา ตามลำดับ มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องคือ ครู-อาจารย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติงานที่โรงเรียนเตรียมทหารเป็นระยะเวลามากกว่า 3 ปี จึงเห็นแนวโน้มการพัฒนาของนักเรียนเตรียมทหารแต่ละรุ่นได้ชัดเจนกว่าบุคลากรของกรมนักเรียนซึ่งเป็นฝ่ายปกครอง ในขณะที่ความใกล้ชิดกับนักเรียนเตรียมทหารจะน้อยกว่าฝ่ายปกครอง เนื่องจากมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มุ่งเน้นเฉพาะด้านการเรียนสอนในรายวิชาต่าง ๆ เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ผู้รับผิดชอบทุกรายวิชาจะต้องนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 6 ด้านไปออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้อง หากพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ และด้านทัศนคติ เช่น การลอกการบ้าน การประพฤติตนไม่เหมาะสม ก็จะประสานงานเพื่อแจ้งให้ฝ่ายปกครองทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.3 การพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไว้ โดยเน้นย้ำว่า การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียนเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนดทุกระดับการศึกษา ซึ่งครูผู้สอน/ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา/ครูวิชาการ ฯลฯ ควรศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ ประกอบด้วย 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ) ให้เข้าใจอย่างชัดเจนก่อนนำไปใช้ โดยเลือกปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมของบริบทของแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้ เมื่อแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาแล้ว ครูที่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนควรจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ 7 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2.3.1 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน นิยาม ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อพิจารณาว่าตัวชี้วัดนั้นครอบคลุมและสอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของวิชา งาน กิจกรรมที่รับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร

2.3.2 ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.3.3 ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาแนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนว่าจะดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยวิธีใด

2.3.4 ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนก่อนพัฒนา

2.3.5 ขั้นตอนที่ 5 สร้างหรือเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่เลือกใช้

2.3.6 ขั้นตอนที่ 6 ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดและประเมินผลเป็นระยะ ๆ ปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์และประเมินซ้ำ

2.3.7 ขั้นตอนที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะศึกษาศาสตร์ (2551) พบว่า แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่ควรใช้การเพิ่มโปรแกรมหรือกิจกรรมเข้าไปในโรงเรียน แต่ควรปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของโรงเรียนและการดำเนินชีวิต

2.4 บริบทของโรงเรียนเตรียมทหาร

2.4.1 ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนเตรียมทหาร

บันทึกของโรงเรียนเตรียมทหาร (2559) กล่าวถึงกำเนิดโรงเรียนเตรียมทหารไว้ว่า จากการที่กระทรวงธรรมการได้ประกาศใช้แผนการศึกษาชาติ ฉบับ พ.ศ.2479 ซึ่งให้ยุบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 และ 8 จากสายสามัญศึกษา และจัดการศึกษาสายอาชีพศึกษาต่อเนื่องกับสายสามัญศึกษา สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ จึงต้องจัดตั้งโรงเรียนเตรียมของตนเอง โดยใช้เวลา 2 ปี และมีหลักสูตรเทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 และ 8 โรงเรียนเตรียมนายร้อยและโรงเรียนเตรียมนายเรือจึงได้กำเนิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2481 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้นักเรียนเตรียมของแต่ละเหล่าทัพ มีความรู้ ความสามารถและมีลักษณะทหารอยู่ในมาตรฐาน พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยทหารบก (โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในปัจจุบัน) และโรงเรียนนายเรือได้ ภายหลังได้มีการจัดตั้งโรงเรียนเตรียมนายเรืออากาศขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2499 ตามมติสภาทราโหม ครั้งที่ 5/2500 และให้รวมโรงเรียนเตรียมของ 3 เหล่าทัพไว้ ณ ที่แห่งเดียวกันที่นี้ เพื่อให้เกิดความสามัคคีซึ่งกันและกันระหว่างนายทหารทั้ง 3 กองทัพ และเพื่อประหยัดงบประมาณ โรงเรียนเหล่าทัพจึงได้ก่อกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2501 โดยรวมเอากิจการ ผู้บังคับบัญชา ครู-อาจารย์ จากโรงเรียนเตรียมทหารทั้ง 3 แห่ง มาร่วมปฏิบัติงานที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นการชั่วคราว จนกระทั่งวันที่ 21 ธันวาคม 2504 จึงได้ย้ายมาอยู่ที่ถนนพระราม 4 แขวงลุมพินี และในปี พ.ศ.2506 กรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน) ได้ขอให้โรงเรียนเตรียมทหารรับนักเรียนส่วนหนึ่งของกรมตำรวจเพื่อส่งเข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ต่อมา ปี พ.ศ. 2524 แผนการศึกษาของชาติได้เปลี่ยนแปลงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจาก 2 ปี เป็น 3 ปี กระทรวงกลาโหมและด้วยความตกลงกับกระทรวงมหาดไทยได้

พิจารณาแล้วเห็นสมควรเปลี่ยนระบบการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหารและโรงเรียนนายร้อย ตำรวจ โดยให้รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าตามที่กระทรวงกลาโหม กำหนดเข้าศึกษาเป็นเวลา 1 ปี ต่อจากนั้น จึงแยกไปศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ อีก 4 ปี และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อีก 3 ปี ตั้งแต่ปี การศึกษา 2526 ต่อมา ปีการศึกษา 2528 ได้รับนักเรียนแพทย์ทหาร ชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยแพศยา สตร์พระมงกุฎเกล้า เข้าศึกษาและพักประจำในโรงเรียนเตรียมทหารด้วย ในปีการศึกษา 2530 กระทรวงกลาโหมได้ปรับปรุงรูปแบบการศึกษาของโรงเรียนนายทหาร - นายตำรวจ โดยให้ โรงเรียนเตรียมทหาร รับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายของ กระทรวงศึกษาธิการเข้าศึกษาเป็นเวลา 2 ปี เมื่อจบแล้วจึงส่งตัวไปศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยพระ จุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ เป็นเวลา 5 ปี และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ 4 ปี

ในปี พ.ศ. 2543 โรงเรียนเตรียมทหาร ได้ย้ายที่ตั้งจากเดิมที่ถนนพระราม 4 แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ไปอยู่ ณ ที่ตั้งใหม่ ตำบลศรีกะอาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก พลเอกหญิงสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดโรงเรียนเตรียมทหาร เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2543 และในปี พ.ศ. 2546 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้โรงเรียนเตรียมทหาร เปลี่ยนแปลงหลักสูตรจากเดิมใช้ระยะเวลา การศึกษา 2 ชั้นปี เป็น 3 ชั้นปี เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาของชาติและเป็นไปตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของกระทรวง ศึกษาธิการ ต่อมากองบัญชาการทหารสูงสุดได้ออก คำสั่ง (เฉพาะ) ที่ 161/46 ลงวันที่ 26 กันยายน 2546 ให้โรงเรียนเตรียมทหาร ใช้หลักสูตร “โรงเรียน เตรียมทหาร พ.ศ. 2546” ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นไป และปรับปรุงใน พ.ศ. 2550 สำหรับ นักเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 51-54 ต่อมา มีการจัดทำหลักสูตร โรงเรียนเตรียมทหารเพื่อให้สอดคล้อง และตรงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2551 โดยเริ่มใช้ กับนักเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 55 เป็นต้นไป

2.4.2 เป้าหมายของโรงเรียนเตรียมทหาร

โรงเรียนเตรียมทหาร เป็นหน่วยขึ้นตรงต่อสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการ กองทัพบกไทย มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาและให้การศึกษอบรมนักเรียนเตรียมทหาร ในด้านพุทธิ พิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย กับวิชาทหารและวิชาตำรวจ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและทัศนคติ พื้นฐาน พร้อมทั้งจะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความก้าวหน้าทั้งในด้านความรู้ อุบนิสัยและคุณสมบัติ

ของผู้นำหน่วย มีผู้บัญชาการ โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ โดยมีเป้าหมาย 10 ประการ ได้แก่ 1) จัดการเรียนการสอนเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ 2) จัดบรรยากาศแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ถูกสุขลักษณะ และปลอดภัย 3) จัดการฝึกอบรมปกครองบังคับบัญชานักเรียนเตรียมทหารอย่างเป็นระบบ 4) บุคลากรปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่เต็มศักยภาพ 5) ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการเรียนการสอน เป็นแบบอย่างที่ดี 6) มีงบประมาณสนับสนุนการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและประสบการณ์การเรียนรู้ 7) นักเรียนเตรียมทหารมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ไตร่ตรอง สร้างสรรค์ มีวิจารณ์ญาณและมีวิสัยทัศน์ 8) นักเรียนเตรียมทหารมีทักษะในการจัดการ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพทหาร-ตำรวจ 9) นักเรียนเตรียมทหารมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีปลอดจากสิ่งเสพติดให้โทษและอบายมุข และ 10) นักเรียนเตรียมทหารมีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.4.3 สมรรถนะสำคัญของนักเรียนเตรียมทหาร

หลักสูตร โรงเรียนเตรียมทหาร มุ่งพัฒนานักเรียนเตรียมทหารให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเตรียมทหารเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจ ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ใน การดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2.4.4 หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร

หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร พุทธศักราช 2554 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) มีโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

1) สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งนักเรียนเตรียมทหารต้องเรียนรายวิชาพื้นฐานให้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 29.5 หน่วยกิต และ สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ซึ่งนักเรียนเตรียมทหารจะต้องเรียนรายวิชาเพิ่มเติม ตามที่กำหนดจำนวน 30.5 หน่วยกิต

2) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว จัด 1 คาบต่อสัปดาห์ สลับกับกิจกรรมห้องสมุด, กิจกรรมชมรม เลือกอิสระตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน, กิจกรรมตามระเบียบโรงเรียนเตรียมทหาร จัดให้นักเรียนเตรียมทหารทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมตามปฏิทินการศึกษา, กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ นักเรียนเตรียมทหารทุกคนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมตลอดหลักสูตรเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง และ กิจกรรมห้องสมุดจัด 1 คาบต่อสัปดาห์ สลับกับกิจกรรมแนะแนว

3) เวลาเรียนและหน่วยการเรียน

3.1) ใน 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคเรียน โดยภาคเรียนที่ 1 จะเรียนระหว่างเดือนพฤษภาคม – กันยายน ภาคเรียนที่ 2 ระหว่างเดือนตุลาคม – กุมภาพันธ์ หรือตามที่โรงเรียนเตรียมทหารกำหนด

3.2) ใน 1 สัปดาห์เรียน 5 วัน วันละ 8 คาบ คาบเรียนละ 50 นาที รวมแล้วตลอดปีการศึกษาจะเรียนไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง

3.3) หน่วยการเรียน กำหนด 1.0 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียน 2 คาบ/สัปดาห์

4) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ในแต่ละสาระการเรียนรู้จะกำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และผลการเรียนรู้ พร้อมทั้งรายละเอียดของเนื้อหาสาระเทียบเท่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

5) การจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เน้นนักเรียนเตรียมทหารสำคัญที่สุด จึงจัดการสอนในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยมีสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเตรียมทหารเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว อีกทั้งสามารถค้นคว้าด้วยตนเอง เน้นให้นักเรียนเตรียมทหารสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง นักเรียนเตรียมทหารและครูจะสะสมผลงานซึ่งสามารถประเมินได้จากแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

6) สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนเตรียมทหารจัดให้นักเรียนเตรียมทหารสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ ทั้งจากตำราในห้องสมุดของโรงเรียน จากอินเทอร์เน็ตซึ่งมีทั้งในห้องเรียน ห้องสมุด กองร้อย กองพัน และสโมสรนักเรียน อีกทั้งจัดแหล่งการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น ห้องเรียนธรรมชาติสวนหิน และทางด้านวิชาชีพทหาร-ตำรวจ นักเรียนได้ฝึกความอดทน ความแข็งแรงของร่างกาย และกระบวนการแก้ปัญหา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตนเองและการอยู่ร่วมกันในสังคม

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

พรพิทักษ์ เข็มบาสุตย์ และวรรณพล พิมพะสาตี (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยและในต่างประเทศ 2) ศึกษาถึงแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมสำหรับสังคมไทย และ 3) นำเสนอรูปแบบสำหรับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า 1) การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยและในต่างประเทศ มีวิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่จำแนกได้เป็น 2 ประเด็น คือ การปลูกฝังในหลักสูตรการศึกษาและการปลูกฝังโดยสถาบันครอบครัว 2) แนวทางในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมสำหรับสังคมไทยมีแนวทางที่สามารถนำมาปรับใช้ 3 แนวทาง คือ การปลูกฝังในหลักสูตรสถาบันการศึกษา การปลูกฝังในสถาบันทางสังคม และการใช้หลักศาสนาในการช่วยขัดเกลาคุณธรรมจริยธรรม 3) รูปแบบสำหรับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย

ได้แก่ การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษา การร่วมมือกัน โดยการปลูกฝังในสถาบันครอบครัว การส่งเสริมด้านการปฏิบัติและการเป็นแบบอย่างที่ดี และการมีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐและเอกชน ในการกำหนดแนวทางการศึกษา

ต้องตา จำเริญใจ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 และเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนในเขตพื้นที่ดังกล่าว จำนวน 319 คน ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการใช้งานดิจิทัลอย่างรับผิดชอบปลอดภัย รองลงมาคือด้านสร้างนวัตกรรมดิจิทัล ส่วนด้านมีความเคารพต่อตนเองและผู้อื่นใน โลกดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จากการเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัล จำแนกตามขนาดโรงเรียน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อดิพร เกิดเรือง (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับสังคมไทยในยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับสังคมไทยในยุคดิจิทัล ดำเนินการศึกษาโดยวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัย ในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ การรู้หนังสือในศตวรรษที่ 21 และการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อให้ได้พรมแดนใหม่แห่งการเรียนรู้ (New Frontier of Learning) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร (Content Analysis) ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับสังคมในยุคดิจิทัล มี 4 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การเรียนรู้เกี่ยวกับดิจิทัล 2) การคิดสร้างสรรค์ 3) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และ 4) ผลผลิตภาพที่มีคุณภาพสูง ในช่วงการเปลี่ยนผ่านการเรียนรู้จากยุคเดิมสู่ยุคดิจิทัล ต้องจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนการทำงาน และการดำรงชีวิต เน้นการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตนเอง โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทางในการเรียนรู้ตามหลักสูตร และมุ่งการวัดผลและประเมินผลเพื่อดูการพัฒนาการมากกว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ นอกจากนี้ การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ต้องคำนึงถึงการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เน้นการสร้างสรรค์ปรับแต่งการเรียนรู้ การคิดเชิงวิพากษ์ และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน เน้นการใช้เครือข่าย

ออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ สร้างสถานการณ์จำลองให้ผู้เรียนพบประสบการณ์จริง เนื้อหาการเรียนรู้ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่ายออนไลน์ สามารถสร้างองค์ความรู้ แบ่งปันความรู้ และเนื้อหาผ่านเครือข่ายออนไลน์ และส่งเสริมความรู้ในโลกแห่งการทำงานมากขึ้น

พิเชษฐ ยังตรง, พิณสุดา สิริธรงค์ศรี, และสินธะวา คามดิษฐ์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในศตวรรษที่ 21 และ 2) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในศตวรรษที่ 21 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และการประชุมสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิธีการดำเนินการวิจัย ศึกษาสภาพและปัญหา ใช้การวิจัยเชิงปริมาณและการเสนอกลยุทธ์ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและปัญหาการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ มาตรการ แนวทาง เน้นด้านความรู้และด้านคุณธรรมมากกว่าด้านความคิดและด้านทักษะ มีสื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน มีระบบการนิเทศการจัดการกระบวนการเรียนรู้ น้อย การวัดและประเมินผลเน้นด้านความรู้มากกว่าด้านความคิด ด้านทักษะและด้านคุณธรรม ครูส่วนหนึ่งมีทักษะการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ในศตวรรษที่ 21 น้อย และ 2) กลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 พบว่า มี 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้รักการเรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพครู กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาและส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ และกลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

วชิรชล คำศิริรักษ์, อุษา ปราบหงษ์, และถาดทอง ปานศุภวัชร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) ศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) พัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4) ศึกษาผลการใช้รูปแบบกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น และ 5) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนพรเจริญวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 38 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) แบบวัดเหตุผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2) แบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ T-test ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 18 ด้าน 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมากทุกด้านทั้งในส่วนของสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่คาดหวัง ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้าง ได้แก่ (1) ความรับผิดชอบ, (2) มีวินัย, (3) ใฝ่เรียนรู้, (4) ประหยัด/อยู่อย่างพอเพียง และ (5) ตรงต่อเวลา 3) รูปแบบกิจกรรมมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.21$, $S.D = 0.45$) 4) ผลการใช้รูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่านักเรียนมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 5) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.20$, $S.D = 0.75$)

สรุปคือ ประธานวรปัญญา (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรือ ตามความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาในส่วนบัญชาการกองทัพเรือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือ ตามความคาดหวังของผู้บังคับบัญชา เปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ลำดับความสำคัญของความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือตามความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาในส่วนบัญชาการกองทัพเรือ และเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำแนกตามระดับตำแหน่ง และหน่วยงานของผู้บังคับบัญชาในส่วนบัญชาการกองทัพเรือ โดยมุ่งเน้นศึกษาวิจัยใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความจงรักภักดี 2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 3) ด้านความเป็นผู้นำทางทหาร 4) ด้านความเป็นชาวเรือ และ 5) ด้านความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นสุภาพบุรุษทหารเรือ ทำการศึกษาในกลุ่มผู้บังคับบัญชาระดับหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าขึ้นไปจนถึงระดับหัวหน้าหน่วยขึ้นตรงกองทัพเรือในส่วนบัญชาการกองทัพเรือ จำนวน 429 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความจงรักภักดีเป็นลำดับที่มีมากที่สุด ส่วนสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านความจงรักภักดีเป็นลำดับที่มีมากที่สุดเช่นกัน ด้านที่มีความต้องการที่จะพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือมากที่สุด คือ ด้านความเป็นผู้นำทางทหาร รองลงมา คือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ด้านความเป็นชาวเรือ ด้านความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นสุภาพบุรุษทหารเรือ และด้านความจงรักภักดี ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบการประเมินความต้องการจำเป็นด้านสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวัง จำแนกตามระดับตำแหน่งของผู้บังคับบัญชา พบว่าผู้บังคับบัญชาระดับผู้อำนวยการกอง มีความต้องการจำเป็นสูงสุดโดยมีความต้องการในด้านความเป็นผู้นำทางทหาร ส่วนรายด้านพบว่า ผู้บังคับบัญชาทุกระดับส่วนใหญ่ มีความต้องการด้านความเป็นผู้นำทางทหารความซื่อสัตย์สุจริต และความจงรักภักดี ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือจำแนกตามหน่วยงานของผู้บังคับบัญชาในส่วนบัญชาการกองทัพเรือ พบว่า ผู้บังคับบัญชาตามหน่วยงานต่าง ๆ ส่วนใหญ่ มีความต้องการในด้านความเป็นผู้นำทางทหารความซื่อสัตย์สุจริต และความจงรักภักดี ตามลำดับ

ทองพูล ภูติม, สักดิ์พงษ์ หอมหวาน, และสมบัติ ฤทธิเดช (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของนักเรียนโรงเรียนแกดำวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยทำการศึกษาในกลุ่ม ครูโรงเรียนแกดำวิทยาคาร จำนวน 23 คน นักเรียนโรงเรียนแกดำวิทยาคาร 341 คน ผู้ปกครองนักเรียน 319 คน ในปีการศึกษา 2552 แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 สำรวจสภาพปัจจุบันระดับพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของนักเรียนโรงเรียนแกดำวิทยาคาร ระยะที่ 2 พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของนักเรียนโรงเรียนแกดำวิทยาคาร โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) และการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และระยะที่ 3 สำรวจระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อเปรียบเทียบ ก่อน-หลัง การพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการดำเนินการวิจัย นักเรียนมีพฤติกรรมโดยรวมจากการประเมินพฤติกรรมทั้งจากครู ผู้ปกครองนักเรียน และตัวนักเรียนเอง อยู่ในระดับปฏิบัติการปานกลาง เมื่อศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของนักเรียน พบว่าระดับพฤติกรรมยังไม่เป็นไปตามความต้องการของคณะครูและผู้ปกครอง จากที่ได้พัฒนาโดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) และการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ระดับพฤติกรรม

ด้านคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เปรียบเทียบก่อนและหลังการพัฒนานั้นเพิ่มขึ้นในทุกด้าน พฤติกรรมของนักเรียนก่อนการพัฒนามีค่าเฉลี่ย จากครู 3.50 ผู้ปกครอง 3.49 และนักเรียน 3.69 หลัง การพัฒนามีค่าเฉลี่ยจากครู 4.49 ผู้ปกครอง 4.48 และนักเรียน 4.49

2.5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Wani (2014) ได้ทำการวิจัย เรื่อง Personality Characteristics of Higher Secondary School Students มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจคุณลักษณะทางบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมปลายและ เปรียบเทียบระหว่างเพศและภูมิภาคโดยใช้วิธีการบรรยาย ทำการศึกษาในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 จำนวน 100 คน จาก 2 โรงเรียน แบ่งเป็น โรงเรียนในเขตชนบท 50 คน (เพศชาย 25 คน และเพศ หญิง 25 คน) และโรงเรียนในเขตเมือง 50 คน (เพศชาย 25 คน และเพศหญิง 25 คน) และใช้แบบสอบถาม บัญชีบุคลิกภาพเป็นเครื่องมือ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมีบุคลิกชอบเข้าสังคม, เฉลียวฉลาด มากกว่า, กล้าแสดงออก, กล้าเสี่ยง, จิตใจอ่อนโยน, ขาดความน่าเชื่อถือ, วิตกกังวล, ชอบทดลอง, มีความ พอเพียง, ควบคุมได้และผ่อนคลาย ในขณะที่นักเรียนหญิงมีลักษณะสงบเสงี่ยม, อารมณ์คงที่, อ่อนน้อม ถ่อมตน, ขี้อาย, ใจแข็ง, น่าเชื่อถือ, ตรงไปตรงมา, มั่นใจในตัวเอง, หัวโบราณ, ตามเพื่อน, ขาดวินัย และ ตึงเครียด เมื่อเปรียบระหว่างนักเรียนในชนบทกับในเมืองพบว่า นักเรียนในชนบทมีลักษณะสงบเสงี่ยม, อารมณ์ไม่คงที่, อ่อนน้อมถ่อมตน, เงียบขรึม, น่าเชื่อถือ, ช่างจินตนาการ, ฉลาด, มั่นใจในตัวเอง, มีความ พอเพียง, ขาดวินัย และตึงเครียด ส่วนนักเรียนในเมืองชอบเข้าสังคม, อารมณ์คงที่, กล้าแสดงออก, สบาย ใจ, ไม่น่าเชื่อถือ, วิตกกังวล, ตามเพื่อน, ควบคุมได้และผ่อนคลาย การศึกษาครั้งนี้ช่วยให้ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียนและช่วยในการสร้างบุคลิกภาพแบบบูรณา การที่ดี

Sheng and Basaruddin (2014) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Ways of Improving Students Performances in Assessments from Instructors and Students Perspectives เป็นการเชิงสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมแสดงออกในการศึกษาในหลักสูตรที่ ลงทะเบียน โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำนวน 400 คน จาก Universiti Tenaga Nasional (UNITEN) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันคือ เกรดที่ได้รับตอน จบภาคการศึกษามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความพยายามของนักศึกษา ด้านจุดมุ่งหมายของ การศึกษาพบว่า ร้อยละ 50 ของผู้ตอบแบบสอบถามมุ่งศึกษาเพื่อให้ได้ความรู้ ร้อยละ 34 มุ่งศึกษาเพื่อให้

ได้ทั้งความรู้และเกรดที่ดี และร้อยละ 16 มุ่งศึกษาเพื่อให้ได้เกรดที่ดี นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามยังมองว่า สิ่งแวดล้อมในการศึกษามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของนักศึกษา ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งนี้คือควรมีการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการแสดงออกทั้งนักศึกษาในเรื่องการเรียนและครูอาจารย์ในเรื่องการสอน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อระบบการศึกษาโดยรวม

Yaghoubi, Mohammadi, Iravani, and Attaran (2008) ได้ทำการวิจัย เรื่อง Desired Characteristics of Faculty Members and Students in E-learning in Higher Education of Iran: Virtual Students' Viewpoint มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ของอาจารย์และนักเรียนในการเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ของการศึกษาชั้นสูงของประเทศอิหร่านจากมุมมองของนักเรียน โดยใช้วิธีการสำรวจแบบสอบถามผ่านทางเว็บ ผลการศึกษาพบว่า คูณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 อันดับแรกที่นักเรียนต้องมีการเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ในการศึกษาชั้นสูง ได้แก่ ความรับผิดชอบ, การมีส่วนร่วมและความสร้างสรรค์, ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ, แรงจูงใจ และ ความสามารถที่แท้จริง ส่วนลักษณะที่สำคัญที่สุดสำหรับอาจารย์คือ การบริหารจัดการการเรียนรู้, ปฏิสัมพันธ์ที่แท้จริง, การสนับสนุนของนักเรียน, ข้อตกลงทางอิเล็กทรอนิกส์, สภาพแวดล้อมเชิงปฏิสัมพันธ์ และทัศนคติเชิงบวก จากการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบของความสำเร็จของการเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ในการศึกษาชั้นสูงมี 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ปฏิสัมพันธ์และปัจจัยสนับสนุน และ 2) เนื้อหาและเครื่องมือทางการศึกษา

Ergul (2004) ได้ทำการวิจัย เรื่อง Relationship Between Student Characteristics and Academic Achievement in Distance Education and Application on Students of Anadolu University มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จทางการศึกษากับคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ลักษณะทางประชากร (อายุ, เพศ, การเป็นลูกจ้าง), ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการศึกษาทางไกล, ระเบียบวินัยส่วนบุคคล และเป้าหมายความสำเร็จในการศึกษาทางไกล โดยเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนใหม่ที่ศึกษาทางไกลจำนวน 124 คน ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็นเพศชาย ร้อยละ 50 และเพศหญิง ร้อยละ 50 มีอายุระหว่าง 17-40 ปี (อายุเฉลี่ย 20 ปี) โดย 1 ใน 5 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นลูกจ้าง ผลการศึกษาพบว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการศึกษาทางไกลเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความสำเร็จทางการศึกษา ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ได้แก่ ลักษณะทางประชากร (อายุ, เพศ, การเป็นลูกจ้าง), ระเบียบวินัยส่วนบุคคล และเป้าหมายความสำเร็จในการศึกษาทางไกลไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จทางการศึกษา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร” นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ประกอบด้วย

3.1 วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Method) ใช้เพื่อศึกษาถึงสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

3.2 วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) ใช้เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 186 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ครู-อาจารย์ บุคลากรฝ่ายปกครอง และนักเรียนหัวหน้าชั้น มีรายละเอียดดังนี้

1) กลุ่มครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในส่วนการศึกษา 4 กอง ได้แก่ กองการศึกษา กองวิชาทหาร กองพลศึกษา และกองสถิติ รวมจำนวนทั้งสิ้น 142 คน

2) กลุ่มบุคลากรฝ่ายปกครอง ที่ปฏิบัติงานในกรมนักเรียน ประกอบด้วย นายทหารปกครอง นายตำรวจปกครอง และครูฝึก รวมจำนวนทั้งสิ้น 20 คน

3) กลุ่มนักเรียนหัวหน้าชั้น ซึ่งเป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้นเรียนทั้ง 24 ชั้นเรียน จำนวน 24 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อศึกษาถึงสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Census เพื่อศึกษาในประชากรทั้งหมดของทั้ง 3 กลุ่มตามข้อ 3.1.1 ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลวิจัยในห้วงเวลาที่ดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย (ระหว่างเดือนสิงหาคม – กันยายน 2563) จำนวนทั้งสิ้น 186 คน คิดเป็นสัดส่วนของประชากรที่ศึกษาต่อประชากรจริงทั้งหมด ร้อยละ 100 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงร้อยละของประชากรที่ศึกษาต่อประชากรจริงทั้งหมดในภาพรวมและรายกลุ่ม

กลุ่ม	ตัวอย่าง	ประชากร	ร้อยละ
1. กลุ่มครู-อาจารย์	142	142	100
2. กลุ่มบุคลากรฝ่ายปกครอง	20	20	100
3. กลุ่มนักเรียนหัวหน้าชั้น	24	24	100
รวม	186	186	100

สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเลือกตัวอย่างที่เป็นผู้แทนจากกลุ่มต่าง ๆ ตามข้อ 3.1.2 กลุ่มละ 1 คน ที่สามารถให้ข้อมูลได้ตรงกับความมุ่งหมายของการวิจัย ทำให้ได้ตัวอย่างสำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพรวม 3 คน ได้แก่

- 1) ผู้บริหารของกลุ่มครู-อาจารย์ (ระดับรองผู้อำนวยการกอง)
- 2) ผู้บริหารของกลุ่มบุคลากรฝ่ายปกครอง (ระดับผู้บังคับการกรมนักเรียน)
- 3) ผู้นำของนักเรียนหัวหน้าชั้น (ระดับหัวหน้านักเรียนเตรียมทหาร)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร และแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 58 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (6 ข้อ) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ อายุ เพศ หน้าที่/ความรับผิดชอบหลัก ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ และระยะเวลาปฏิบัติงานที่โรงเรียนเตรียมทหาร โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ Check list คือ การเลือกตอบจากตัวเลือกที่จัดให้ (ยกเว้นอายุให้ใส่จำนวนปี)

ตอนที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร (45 ข้อ) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ 3) ด้านทัศนคติ 4) ด้านสมรรถภาพร่างกาย 5) ด้านความรู้ทางทหาร และ 6) ด้านวิชาการ โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เลือกตอบจากค่าที่กำหนดให้ระหว่าง 1 – 5 ตามความหมายไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร (7 ข้อ) ลักษณะข้อคำถามเป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนตอบแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร และกำหนดค่านิยามศัพท์เฉพาะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร โดยตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามในเบื้องต้นว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่

3.3.3 นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดสอบตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถาม สำหรับการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ใช้เกณฑ์ ดังนี้

- 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจในข้อความนั้นว่ามีความตรงตามเนื้อหา
- 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ ไม่แน่ใจในข้อความนั้นว่ามีความตรงตามเนื้อหา
- 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจในข้อความนั้นว่าไม่มีความตรงตามเนื้อหา

3.3.5 นำข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Congruence - IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยรวมและรายข้อมากกว่า 0.7 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วส่งแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้ง

3.3.7 ทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out) ในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้นำมาทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefcient - α) Cronbach's Alpha พบว่าได้เท่ากับ 0.85 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นเพียงพอสำหรับการวิจัย

3.3.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้ว ไปใช้กับกลุ่มประชากรของการศึกษา และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อคำถามจากแบบสอบถามในส่วนที่ 3 ที่เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในการศึกษาเชิงปริมาณมาสร้างเป็นแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารในภาพรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.4.1 ขั้นตอนที่ 1 ติดต่อประสานขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากโรงเรียนเตรียมทหาร

3.4.2 ขั้นตอนที่ 2 แจกแบบสอบถาม จำนวน 186 ฉบับ ให้กับกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มครู-อาจารย์ จำนวน 142 ฉบับ กลุ่มบุคลากรฝ่ายปกครอง จำนวน 20 ฉบับ และกลุ่มนักเรียนหัวหน้าชั้น จำนวน 24 ฉบับ ตามจำนวนเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ตลอดจนวิธีการและขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

3.4.3 ขั้นตอนที่ 3 รับแบบสอบถามที่ตอบกลับมาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มครู-อาจารย์ จำนวน 142 ฉบับ กลุ่มบุคลากรฝ่ายปกครอง จำนวน 20 ฉบับ และกลุ่มนักเรียนหัวหน้าชั้น จำนวน 24 ฉบับ รวมจำนวนทั้งสิ้น 186 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยได้ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับก่อนนำไปวิเคราะห์

3.4.4 ขั้นตอนที่ 4 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามมาเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ จำนวน 3 คน โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30 – 45 นาทีต่อคน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามที่ผ่านกระบวนการ Cleaning เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลเรียบร้อยแล้วนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่ศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่

1) ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร โดยใช้เกณฑ์การแปลผลช่วงค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ตามความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร” เป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้จากการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในกลุ่มประชากรจำนวน 186 คน และการศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 3 คน ในการนำเสนอผลการวิจัยสามารถเรียงลำดับหัวข้อหลักที่จะนำเสนอ 3 หัวข้อ ดังต่อไปนี้

- 4.1 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์แทนค่าสถิติในการวิจัย ได้แก่ μ หมายถึง ค่าเฉลี่ย, σ หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ N หมายถึง จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลด้านเพศ อายุ ประเภทบุคลากร ระดับชั้นยศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาปฏิบัติงานใน โรงเรียนเตรียมทหาร ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ได้แก่ จำนวน และ ร้อยละ แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามดังตารางที่ 4.1 – 4.3

ตารางที่ 4.1 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
ชาย	117	62.9
หญิง	69	37.1
รวม	186	100

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 186 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 ส่วนเพศหญิงมีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1

ตารางที่ 4.2 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
18 - 20 ปี	24	12.9
21 - 30 ปี	69	37.1
31 - 40 ปี	65	34.9
41 - 59 ปี	28	15.1
รวม	186	100

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 186 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 18 – 59 ปี โดยกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี มีจำนวนมากที่สุด 69 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมาคือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีจำนวน 65 คน

คิดเป็นร้อยละ 34.9 และกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 41 – 59 ปี มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 ส่วนกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18 – 20 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนหัวหน้าชั้น มีจำนวนน้อยที่สุด 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9

ตารางที่ 4.3 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทบุคลากร

ประเภทบุคลากร	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
ครู-อาจารย์	142	76.3
บุคลากรฝ่ายปกครอง	20	10.8
นักเรียนหัวหน้าตอน	24	12.9
รวม	186	100

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้านประเภทบุคลากรของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 186 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู-อาจารย์ มีจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 76.3 รองลงมาคือ นักเรียนหัวหน้าตอน มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ส่วนบุคลากรฝ่ายปกครอง (นายทหาร-นายตำรวจปกครองและครูฝึก) มีจำนวนน้อยที่สุด 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8

โดยสรุป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 4.1 – 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 186 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 21 – 40 ปี และเป็นกลุ่มครู-อาจารย์มากที่สุด

4.3.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ ด้านทัศนคติ ด้านสมรรถภาพร่างกาย ด้านความรู้ทางทหาร และด้านวิชาการ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร โดยรวมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายด้าน รวมทั้งแปลผลจากค่าเฉลี่ยเป็นระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยสูงที่สุดไปค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 4.4 – 4.10

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร โดยรวมและรายด้าน (N = 186)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	μ	σ	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.41	0.32	มาก	2
2. ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ	4.34	0.43	มาก	3
3. ด้านทัศนคติ	4.47	0.31	มาก	1
4. ด้านสมรรถภาพร่างกาย	4.22	0.58	มาก	6
5. ด้านความรู้ทางทหาร	4.31	0.43	มาก	4
6. ด้านวิชาการ	4.26	0.50	มาก	5
รวม	4.34	0.33	มาก	

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร โดยรวมและรายด้าน จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 186 คน พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร จำนวน 6 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับ 1 คือ ด้านทัศนคติ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.31$) อันดับ 2 คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.32$) อันดับ 3 คือ ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.43$) อันดับ 4 คือ ด้านความรู้ทางทหาร อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.43$) อันดับ 5 คือ ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.50$) และอันดับสุดท้าย อันดับที่ 6 คือ ด้านสมรรถภาพร่างกาย อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.58$)

โดยสรุป ตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านสมรรถภาพร่างกาย ด้านวิชาการ และด้านความรู้ทางทหาร

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมและรายข้อ (N = 186)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม	μ	σ	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ
1. มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตน โดยคำนึงความถูกต้อง ไม่พูดเท็จ ไม่นำสิ่งของหรือผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน	4.62	0.49	มากที่สุด	1
2. ใช้งานดิจิทัลด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ไม่บิดเบือนความเป็นจริงของข้อมูล เคารพต่อทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น	4.41	0.51	มาก	7
3. มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน ด้วยความตั้งใจและยอมรับผลของการกระทำนั้น ร่วมมือทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่ ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามเวลา	4.25	0.55	มาก	11
4. ใช้งานดิจิทัลด้วยความรับผิดชอบต่อสิทธิของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ยอมรับผลของการใช้งานดิจิทัล	4.14	0.62	มาก	12
5. มีวินัย ตรงต่อเวลา ประพฤติตนตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนและสังคมอย่างเคร่งครัด	4.39	0.58	มาก	8
6. มีวินัยในการใช้งานดิจิทัล ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล ยึดมั่นในกฎ กติกา ข้อตกลงต่าง ๆ ของกลุ่มในโลกออนไลน์ จัดสรรเวลาหน้าจอและควบคุมให้เกิดสมดุลระหว่างโลกออนไลน์กับโลกภายนอก	4.33	0.72	มาก	10
7. มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เสียสละ มีจิตสาธารณะ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ ไม่หวังผลตอบแทน	4.44	0.62	มาก	5
8. มีน้ำใจในการใช้งานดิจิทัล แบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่น ในการใช้งานดิจิทัลและในโลกออนไลน์ เข้าร่วมกิจกรรมออนไลน์ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างมีวิจารณญาณ	4.42	0.68	มาก	6

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมและรายข้อ (N = 186) (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม	μ	σ	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ
9. มีความกตัญญู สำนึกฐึ้นในบุญคุณและตอบแทนคุณของบุพการี ผู้มีพระคุณ โรงเรียน ชุมชน สังคม ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.51	0.54	มากที่สุด	3
10. ใช้งานดิจิทัลในการแสดงถึงความกตัญญูรู้คุณต่อบุพการี ผู้มีพระคุณ โรงเรียน ชุมชน สังคม ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เมื่อมีโอกาส ใช้กิริยาวาจาที่เหมาะสมเมื่อกล่าวถึงผู้ที่มีพระคุณ	4.57	0.52	มากที่สุด	2
11. มีความประหยัด ใช้ทรัพยากรทั้งของตนเองและส่วนรวมอย่างพอประมาณ คู้มค่า มีเหตุมีผล และระมัดระวัง เพื่อประโยชน์สูงสุด	4.46	0.56	มาก	4
12. ใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างประหยัด เหมาะสมกับเป้าหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุด	4.34	0.64	มาก	9
รวม	4.41	0.32	มาก	

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมและรายข้อ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 186 คน พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 12 ข้อ อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ ข้อ 1 “มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตนโดยคำนึงความถูกต้อง ไม่พูดเท็จ ไม่นำสิ่งของหรือผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.49$) อันดับ 2 คือ ข้อ 10 “ใช้งานดิจิทัลในการแสดงถึงความกตัญญูรู้คุณต่อบุพการี ผู้มีพระคุณ โรงเรียน ชุมชน สังคม ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เมื่อมีโอกาส ใช้กิริยาวาจาที่เหมาะสมเมื่อกล่าวถึงผู้ที่มีพระคุณ” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.52$) อันดับ 3 คือ ข้อ 9 “มีความกตัญญู สำนึกฐึ้นในบุญคุณและตอบแทนคุณของบุพการี ผู้มีพระคุณ โรงเรียน ชุมชน สังคม ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.54$) อันดับ 4 คือ ข้อ 11 “มีความประหยัด ใช้ทรัพยากรทั้งของตนเองและส่วนรวม

อย่างพอประมาณ คุ่มค่า มีเหตุมีผล และระมัดระวัง เพื่อประโยชน์สูงสุด” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46, \sigma = 0.56$) อันดับ 5 คือ ข้อ 7 “มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เสียสละ มีจิตสาธารณะ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ ไม่หวังผลตอบแทน” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44, \sigma = 0.62$) อันดับ 6 คือ ข้อ 8 “มีน้ำใจในการใช้งานดิจิทัล แบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นในการใช้งานดิจิทัลและในโลกออนไลน์ เข้าร่วมกิจกรรมออนไลน์ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างมีวิจารณญาณ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42, \sigma = 0.68$) อันดับ 7 คือ ข้อ 2 “ใช้งานดิจิทัลด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ไม่บิดเบือนความเป็นจริงของข้อมูล เคารพต่อทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.41, \sigma = 0.51$) อันดับ 8 คือ ข้อ 5 “มีวินัย ตรงต่อเวลา ประพฤติตนตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนและสังคมอย่างเคร่งครัด” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39, \sigma = 0.58$) อันดับ 9 คือ ข้อ 12 “ใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างประหยัด เหมาะสมกับเป้าหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุด” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34, \sigma = 0.64$) อันดับ 10 คือ ข้อ 6 “มีวินัยในการใช้งานดิจิทัล ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล ยึดมั่นในกฎ กติกา ข้อตกลงต่าง ๆ ของกลุ่มในโลกออนไลน์ จัดสรรเวลาหน้าจอและควบคุมให้เกิดสมดุลระหว่างโลกออนไลน์กับโลกภายนอก” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33, \sigma = 0.72$) อันดับ 11 คือ ข้อ 3 “มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจและยอมรับผลของการกระทำนั้น ร่วมมือทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่ ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามเวลา” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25, \sigma = 0.55$) และอันดับสุดท้าย อันดับที่ 12 คือ ข้อ 4 “ใช้งานดิจิทัลด้วยความรับผิดชอบตามสิทธิของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ยอมรับผลของการใช้งานดิจิทัล” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.14, \sigma = 0.62$)

โดยสรุป ตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 “ใช้งานดิจิทัลด้วยความรับผิดชอบตามสิทธิของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ยอมรับผลของการใช้งานดิจิทัล” ข้อ 3 “มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจและยอมรับผลของการกระทำนั้น ร่วมมือทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่ ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามเวลา” และ ข้อ 6 “มีวินัยในการใช้งานดิจิทัล ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล ยึดมั่นในกฎ กติกา ข้อตกลงต่าง ๆ ของกลุ่มในโลกออนไลน์ จัดสรรเวลาหน้าจอและควบคุมให้เกิดสมดุลระหว่างโลกออนไลน์กับโลกภายนอก”

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำโดยรวมและรายข้อ (N = 186)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ	μ	σ	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ
1. ยึดมั่นในวินัยทหาร-ตำรวจ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	4.39	0.56	มาก	2
2. ยึดมั่นในวินัยทหาร-ตำรวจ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของโรงเรียนอย่างเคร่งครัดในการใช้งานดิจิทัล	4.34	0.57	มาก	3
3. เคารพในระบบเกียรติศักดิ์	4.51	0.52	มากที่สุด	1
4. เคารพในระบบเกียรติศักดิ์ในการใช้งานดิจิทัล	4.27	0.66	มาก	5
5. มีความเป็นผู้นำทางทหาร ลักษณะท่าทางดี บุคลิกดี วางตัว เหมาะสม กล่าวหาญ เด็ดขาด นำเชื่อถือ อดทน กระตือรือร้น มี ความริเริ่ม ซื่อสัตย์สุจริต มีวิจรรย์ญาณ ยุติธรรม รอบรู้ จงรักภักดี รู้จักกาลเทศะ ไม่เห็นแก่ตัว และมองการณ์ไกล	4.34	0.60	มาก	4
6. มีการแสดงออกถึงความ เป็นผู้นำทางทหารในการ ใช้ งานดิจิทัล	4.19	0.72	มาก	6
รวม	4.34	0.43	มาก	

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำโดยรวมและรายข้อ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 186 คน พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ จำนวน 6 ข้อ อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ ข้อ 3 “เคารพในระบบเกียรติศักดิ์” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.52$) อันดับ 2 คือ ข้อ 1 “ยึดมั่นในวินัยทหาร-ตำรวจ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.56$) อันดับ 3 คือ ข้อ 2 “ยึดมั่นในวินัยทหาร-ตำรวจ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนอย่างเคร่งครัดในการใช้งานดิจิทัล” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.57$) อันดับ 4 คือ ข้อ 5 “มีความเป็นผู้นำทางทหาร ลักษณะท่าทางดี บุคลิกดี วางตัวเหมาะสม กล่าวหาญ เด็ดขาด นำเชื่อถือ อดทน กระตือรือร้น มีความริเริ่ม ซื่อสัตย์สุจริต มีวิจรรย์ญาณ ยุติธรรม รอบรู้ จงรักภักดี รู้จักกาลเทศะ ไม่เห็นแก่ตัว และมองการณ์ไกล” อยู่

ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.60$) อันดับ 5 คือ ข้อ 4 “เคารพในระบบเกียรติศักดิ์ในการใช้งานดิจิทัล” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.66$) และอันดับสุดท้าย อันดับที่ 6 คือ ข้อ 6 “มีการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางทหารในการใช้งานดิจิทัล” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.72$)

โดยสรุป ตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 “มีการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางทหารในการใช้งานดิจิทัล” ข้อ 4 “เคารพในระบบเกียรติศักดิ์ในการใช้งานดิจิทัล” และข้อ 5 “มีความเป็นผู้นำทางทหาร ลักษณะท่าทางดี บุคลิกดี วางตัวเหมาะสม กล้าหาญ เด็ดขาด น่าเชื่อถือ อดทน กระตือรือร้น มีความริเริ่ม ซื่อสัตย์สุจริต มีวิจารณ์ญาณ ยุติธรรม รอบรู้ จังจกักดี รู้จักกาลเทศะ ไม่เห็นแก่ตัว และมองการณ์ไกล”

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านทัศนคติโดยรวมและรายข้อ (N = 186)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านทัศนคติ	μ	σ	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ
1. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติ ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ	4.43	0.55	มาก	8
2. มีการปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติในการใช้งานดิจิทัล	4.32	0.61	มาก	11
3. ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย มีความสามัคคีปรองดอง	4.44	0.57	มาก	7
4. ใช้งานดิจิทัลเพื่อรำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย เข้าร่วมส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมออนไลน์ที่สร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ	4.40	0.60	มาก	9
5. มีความศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักของศาสนา	4.57	0.52	มากที่สุด	4
6. ใช้งานดิจิทัลในการศึกษา ค้นคว้า เรียนรู้เกี่ยวกับหลักของศาสนา	4.49	0.54	มาก	5

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านทัศนคติโดยรวมและรายข้อ (N = 186)(ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม	μ	σ	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ
7. เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความ จงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ	4.60	0.53	มากที่สุด	2
8. ใช้งานดิจิทัลในการแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อ สถาบันพระมหากษัตริย์	4.59	0.55	มากที่สุด	3
9. รักความเป็นไทย ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย	4.66	0.51	มากที่สุด	1
10. ใช้งานดิจิทัลในการแสดงออกถึงความรัก ความ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย	4.49	0.59	มาก	6
11. รักในอาชีพทหาร-ตำรวจ มีทัศนคติเชิงบวกต่อ วิชาชีพ	4.35	0.62	มาก	10
12. ใช้งานดิจิทัลในการแสดงออกถึงความรักและ ทัศนคติเชิงบวกที่มีต่ออาชีพทหาร-ตำรวจ	4.31	0.61	มาก	12
รวม	4.47	0.31	มาก	

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านทัศนคติโดยรวมและรายข้อ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 186 คน พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านทัศนคติโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านทัศนคติ จำนวน 12 ข้อ อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ ข้อ 9 “รักความเป็นไทย ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.51$) อันดับ 2 คือ ข้อ 7 “เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.53$) อันดับ 3 คือ ข้อ 8 “ใช้งานดิจิทัลในการแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.55$) อันดับ 4 คือ ข้อ 5 “มีความศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักของศาสนา” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.52$) อันดับ 5 คือ ข้อ 6 “ใช้งานดิจิทัลในการศึกษา ค้นคว้า เรียนรู้เกี่ยวกับหลักของศาสนา” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.54$) อันดับที่ 6 คือ ข้อ 10 “ใช้งานดิจิทัลในการแสดงออก

ถึงความรัก ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.49, \sigma = 0.59$) อันดับ 7 คือ ข้อ 3 “ชำระไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย มีความสามัคคีปรองดอง” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44, \sigma = 0.57$) อันดับ 8 คือ ข้อ 1 “มีความเป็นพลเมืองดีของชาติ ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.43, \sigma = 0.55$) อันดับ 9 คือ ข้อ 4 “ใช้งานดิจิทัลเพื่อชำระไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย เข้าร่วม ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมออนไลน์ที่สร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40, \sigma = 0.60$) อันดับ 10 คือ ข้อ 11 “รักในอาชีพทหาร-ตำรวจ มีทัศนคติเชิงบวกต่อวิชาชีพ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.35, \sigma = 0.62$) อันดับ 11 คือ ข้อ 2 “มีการปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติในการใช้งานดิจิทัล” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.32, \sigma = 0.61$) และอันดับสุดท้าย อันดับที่ 12 คือ ข้อ 12 “ใช้งานดิจิทัลในการแสดงออกถึงความรักและทัศนคติเชิงบวกที่มีต่ออาชีพทหาร-ตำรวจ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31, \sigma = 0.61$)

โดยสรุป ตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านทัศนคติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 12 “ใช้งานดิจิทัลในการแสดงออกถึงความรักและทัศนคติเชิงบวกที่มีต่ออาชีพทหาร-ตำรวจ” ข้อ 2 “มีการปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติในการใช้งานดิจิทัล” และข้อ 11 “รักในอาชีพทหาร-ตำรวจ มีทัศนคติเชิงบวกต่อวิชาชีพ”

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านสมรรถภาพร่างกาย โดยรวมและรายข้อ (N = 186)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านสมรรถภาพร่างกาย	คุณลักษณะอันพึงประสงค์		ระดับความคิดเห็น	อันดับ
	μ	σ		
1. มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่รุนแรง สมรรถภาพทางกายอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด มีสุขภาพจิตที่ดี ร่าเริงแจ่มใส	4.49	0.64	มาก	1
2. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีเมื่อใช้งานดิจิทัล	4.11	0.69	มาก	4
3. มีพฤติกรรมที่ดีในการดูแลสุขภาพ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ บริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์ในปริมาณที่เหมาะสม รู้จักป้องกันโรคและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ	4.18	0.74	มาก	2

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านสมรรถภาพร่างกายโดยรวมและรายข้อ (N = 186)(ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม	μ	σ	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ
4. ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพได้อย่างเหมาะสม	4.17	0.79	มาก	3
5. ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลสุขภาพในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลสุขภาพด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ	4.17	0.79	มาก	3
รวม	4.22	0.58	มาก	

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านสมรรถภาพร่างกายโดยรวมและรายข้อ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 186 คน พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านสมรรถภาพร่างกายโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านสมรรถภาพร่างกาย จำนวน 5 ข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ ข้อ 1 “มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่รุนแรง สมรรถภาพทางกายอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด มีสุขภาพจิตที่ดี ร่าเริงแจ่มใส” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.64$) อันดับ 2 คือ ข้อ 3 “มีพฤติกรรมที่ดีในการดูแลสุขภาพ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ บริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์ในปริมาณที่เหมาะสม รู้จักป้องกัน โรคและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.74$) อันดับ 3 คือ ข้อ 4 “ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพได้อย่างเหมาะสม” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.79$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ข้อ 5 “ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลสุขภาพในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลสุขภาพด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.79$) และอันดับสุดท้าย อันดับ 4 คือ ข้อ 2 “มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีเมื่อใช้งานดิจิทัล” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11$, $\sigma = 0.69$)

โดยสรุป ตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านสมรรถภาพร่างกายโดยรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านสมรรถภาพร่างกายที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 2 “มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีเมื่อใช้งานดิจิทัล” ข้อ 4 “ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพได้อย่าง

เหมาะสม” และข้อ 5 “ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลสุขภาพในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลสุขภาพด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ”

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านความรู้ทางทหารโดยรวมและรายข้อ (N = 186)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรู้ทางทหาร	μ	σ	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ
1. มีความรู้ด้านวิชาทหาร-ตำรวจ ตามมาตรฐานของหลักสูตร	4.43	0.55	มาก	1
2. ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้านวิชาทหาร-ตำรวจ	4.34	0.51	มาก	3
3. มีทักษะทางทหารที่พร้อมศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.	4.38	0.56	มาก	2
4. ใช้งานดิจิทัลในการเพิ่มพูนทักษะทางทหารเพื่อให้มีความพร้อมศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.	4.17	0.66	มาก	5
5. ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลทางทหารในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลทางทหารด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ	4.24	0.60	มาก	4
รวม	4.31	0.43	มาก	

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านความรู้ทางทหารโดยรวมและรายข้อ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 186 คน พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านความรู้ทางทหารโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านความรู้ทางทหาร จำนวน 5 ข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ ข้อ 1 “มีความรู้ด้านวิชาทหาร-ตำรวจ ตามมาตรฐานของหลักสูตร” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.55$) อันดับ 2 คือ ข้อ 3 “มีทักษะทางทหารที่พร้อมศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.56$) อันดับ 3 คือ ข้อ 2 “ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้านวิชาทหาร-ตำรวจ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.51$) อันดับ 4 คือ ข้อ 5 “ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลทางทหารในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลทางทหารด้วย

ความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.60$) และอันดับสุดท้าย อันดับ 5 คือ ข้อ 4 “ใช้งานดิจิทัลในการเพิ่มพูนทักษะทางทหารเพื่อให้มีความพร้อมศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.66$)

โดยสรุป ตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านความรู้ทางทหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้ทางทหารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 “ใช้งานดิจิทัลในการเพิ่มพูนทักษะทางทหารเพื่อให้มีความพร้อมศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.” ข้อ 5 “ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลทางทหารในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลทางทหารด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ” และข้อ 2 “ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้านวิชาทหาร-ตำรวจ”

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ (N = 186)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1. มีความรู้ด้านวิชาการตามมาตรฐานของหลักสูตร	4.42	0.64	มาก	1
2. ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้านวิชาการ	4.23	0.65	มาก	3
3. มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.	4.31	0.61	มาก	2
4. ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.	4.16	0.68	มาก	5
5. ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ	4.18	0.72	มาก	4
รวม	4.26	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวิชาการจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 186 คน พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวิชาการโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26, \sigma = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวิชาการ จำนวน 5 ข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ ข้อ 1 “มีความรู้ด้านวิชาการตามมาตรฐานของหลักสูตร” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42, \sigma = 0.64$) อันดับ 2 คือ ข้อ 3 “มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31, \sigma = 0.61$) อันดับ 3 คือ ข้อ 2 “ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้านวิชาการ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23, \sigma = 0.65$) อันดับ 4 คือ ข้อ 5 “ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.18, \sigma = 0.72$) และอันดับสุดท้าย อันดับ 5 คือ ข้อ 4 “ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.16, \sigma = 0.68$)

โดยสรุป ตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 “ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.” ข้อ 5 “ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ” และข้อ 2 “ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้านวิชาการ”

4.3.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

การวิเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง ได้แก่

1) ข้อมูลจากแบบสอบถามข้อที่เป็นคำถามปลายเปิดสำหรับการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร โดยรวมและรายด้าน ซึ่งมีผู้ตอบข้อคำถามดังกล่าวจำนวนทั้งหมด 14 คน

2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้แทนจากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มครู-อาจารย์ จำนวน 1 คน กลุ่มบุคลากรฝ่ายปกครอง จำนวน 1 คน และกลุ่มนักเรียนหัวหน้าชั้น จำนวน 1 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพทั้ง 2 แหล่งโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สามารถนำเสนอเป็นแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารในภาพรวม และรายด้าน ดังนี้

1) แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารในภาพรวม

(1) ให้ความสำคัญในการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารทั้งในโลกความเป็นจริงและโลกออนไลน์ เนื่องจากปัจจุบันโรงเรียนเตรียมทหารมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนและการติดต่อสื่อสารกับนักเรียนเตรียมทหารมากขึ้น รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ทดแทนการเรียนในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังได้ทดลองอนุญาตให้นักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 ใช้โทรศัพท์มือถือได้ในบางช่วงเวลา แต่ยังไม่สามารถไปที่ศึกษา ทำให้พบว่า การใช้โทรศัพท์มือถือของนักเรียนเตรียมทหารในช่วงเวลาที่กำหนดก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าเป็นโทษ จึงมีแนวโน้มที่จะส่งเสริมการใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาและการติดต่อสื่อสารมากขึ้น อย่างไรก็ตาม จะต้องหาวิธีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในโลกออนไลน์ของนักเรียนเตรียมทหารที่ชัดเจนและเป็นไปได้จริง เนื่องจากในโลกออนไลน์มักจะไม่มีการระบุตัวตนที่แท้จริงทำให้การติดตามประเมินผลเป็นไปได้ค่อนข้างยาก

(2) ให้ความสำคัญเร่งด่วนในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านที่มีปัญหามากเป็นลำดับแรกๆ ได้แก่ ด้านสมรรถภาพร่างกายซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด รองลงมาคือ ด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางทหาร ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทัศนคติ ตามลำดับ

(3) ออกแบบกิจกรรมการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานด้านการศึกษาและหน่วยงานด้านการปกครองบังคับบัญชา เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งดำเนินการให้สอดคล้องบูรณาการไปกับกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 6 ด้านที่ดำเนินการอยู่แล้ว

(4) เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารควบคู่ไปกับการส่งเสริมการใช้งานดิจิทัลอย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ และปลอดภัย มีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด แม้ว่าทางโรงเรียนจะห้ามใช้โทรศัพท์มือถือหรือเครื่องมือดิจิทัลในช่วงเวลาที่อยู่ในโรงเรียน แต่ในชีวิตจริงเมื่อนักเรียนเตรียมทหารอยู่นอกโรงเรียนหรือกลับภูมิลำเนา ก็จะต้องมีการใช้งานดิจิทัลซึ่งถือเป็นเรื่องปกติในยุคปัจจุบัน ในขณะที่นักเรียนอาจยังมีวุฒิภาวะที่ไม่เพียงพอหรือขาดความระมัดระวังในการเลือกเสพสื่อต่าง ๆ ทำให้มีความเสี่ยงในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและอาจก่อให้เกิดผลเสียหายตามมาได้ ที่สำคัญ พฤติกรรมและการแสดงออกบนโลกออนไลน์จะเป็นตัวตนที่แท้จริงมากกว่าในโลกความเป็นจริง เนื่องจากโลกเสมือนมีความเป็นอิสระมากกว่า ทำให้นักเรียนอาจแสดงนิสัยที่แท้จริงออกมาได้ง่ายกว่า ถ้าไม่มีการอบรมปลูกฝังในเรื่องการใช้งานออนไลน์อย่างเหมาะสมและขาดการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดก็อาจเกิดผลเสียตามมาได้

(5) ใช้เครื่องมือดิจิทัลช่วยในการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร เช่น การใช้ Google Form ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหารต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกรมนักเรียน ทำให้มีข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อีกด้วย

2) แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารรายด้าน

แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารเป็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ ด้านทัศนคติ ด้านสมรรถภาพร่างกาย ด้านความรู้ทางทหาร และด้านวิชาการ ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหา ดังแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร
รายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนเตรียมทหาร	แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียนเตรียมทหาร
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	1.1 ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความรับผิดชอบทั้งในโลก ความเป็นจริงและโลกออนไลน์ 1.2 เสริมสร้างวินัยในการใช้งานดิจิทัลภายใต้ระเบียบที่โรงเรียน กำหนด 1.3 ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม ในโลกออนไลน์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
2. ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ	2.1 ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความเป็นผู้นำทางทหารทั้ง ในโลกออนไลน์และโลกความเป็นจริง 2.2 เสริมสร้างวินัยทหารด้านการเคารพในระบบเกียรติศักดิ์ใน การใช้งานดิจิทัล 2.3 ใช้เกมออนไลน์บางเกมเป็นเครื่องมือในการฝึกความเป็นผู้นำ การวางแผน การตัดสินใจ
3. ด้านทัศนคติ	3.1 ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความรักในอาชีพทหาร- ตำรวจ และทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อวิชาชีพทั้งในโลกออนไลน์ และโลกความเป็นจริง 3.2 เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ พลเมืองดีของชาติในการใช้งานดิจิทัล 3.3 ใช้ข่าวด้านลบที่กองทัพถูกโจมตีหรือถูกตั้งข้อสงสัยในโลก โซเชียลมาเป็นประเด็นในการอบรมปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อ กองทัพโดยให้ข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง 3.4 สร้างความตระหนักและย้ำเตือนให้เสพสื่อออนไลน์อย่าง ระมัดระวัง หลีกเลี่ยงการแสดงทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ ผ่าน ช่องทางออนไลน์เนื่องจากอาจถูกนำไปใช้ในทางที่ไม่ดี 3.5 ค้นหาวิธีการติดตามประเมินพฤติกรรมกรรมการแสดงทัศนคติใน โลกออนไลน์ของนักเรียนเตรียมทหาร

ตารางที่ 4.11 แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร
รายด้าน (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนเตรียมทหาร	แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียนเตรียมทหาร
4. ด้านสมรรถภาพร่างกาย	<p>4.1 ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีเมื่อใช้งานดิจิทัล</p> <p>4.2 ส่งเสริมการใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพได้อย่างเหมาะสม</p> <p>4.3 สร้างความตระหนักและยับยั้งเตือนถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลสุขภาพในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลสุขภาพด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ</p> <p>4.4 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภัยอันตรายรูปแบบใหม่จากอินเทอร์เน็ตเพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ข้อมูลสุขภาพบนอินเทอร์เน็ตได้อย่างเท่าทัน ไม่ตกเป็นเหยื่อของสื่อโซเชียล</p>
5. ด้านความรู้ทางทหาร	<p>5.1 ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างการใช้งานดิจิทัลเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้วิชาทหาร-ตำรวจสำหรับการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนและเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>5.2 สร้างความตระหนักและยับยั้งเตือนถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลความรู้ทางทหารในโลกออนไลน์ ใช้และแบ่งปันข้อมูลทางทหารด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ</p> <p>5.3 ใช้สื่อโซเชียลโดยสร้างกลุ่มปิดในสื่อสาร มีรหัสเข้ากลุ่มและแบ่งปันข้อมูลความรู้วิชาทหาร-ตำรวจอย่างระมัดระวัง</p> <p>5.4 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางทหาร</p> <p>5.5 ใช้เกมออนไลน์หรือภาพยนตร์ออนไลน์เกี่ยวกับสงครามและการทหารเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนวิชาทหาร</p>
6. ด้านวิชาการ	<p>6.1 ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างการใช้งานดิจิทัลเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้านวิชาการสำหรับการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนและเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง</p>

ตารางที่ 4.11 แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร
รายด้าน (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนเตรียมทหาร	แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร
	<p>6.2 ส่งเสริมทักษะการใช้งานดิจิทัลโดยมุ่งประโยชน์ด้านการสืบค้นข้อมูลวิชาการ การเรียนรู้เพิ่มเติม การเข้าถึงคลังความรู้ที่สามารถศึกษาทบทวนได้ตลอดเวลา การทำงานมอบหมาย และการส่งงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทางไกล การติดต่อสื่อสารกับครู-อาจารย์ทางออนไลน์ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>6.3 ครู-อาจารย์มีหน้าที่คอยตักเตือนนักเรียนให้รู้จักแยกแยะข้อมูลและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลก่อนนำข้อมูลมาใช้ และมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลให้ถูกต้องทุกครั้ง</p>

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในประชากรของโรงเรียนเตรียมทหาร จำนวน 186 คน ซึ่งเป็นกลุ่มครู-อาจารย์ กลุ่มบุคลากรฝ่ายปกครอง และกลุ่มนักเรียนหัวหน้าชั้น โดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร และข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม โดยใช้แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านทัศนคติ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ทางทหาร ด้านวิชาการ และด้านสมรรถภาพร่างกาย ตามลำดับ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ใช้งานดิจิทัลด้วยความรับผิดชอบตามสิทธิของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ยอมรับผลของการใช้งานดิจิทัล 2) มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจและยอมรับผลของการกระทำนั้น ร่วมมือทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่ ทำงานที่ได้รับ

มอบหมายสำเร็จตามเวลา และ 3) มีวินัยในการใช้งานดิจิทัล ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล ยึดมั่นในกฎ กติกา ข้อตกลงต่าง ๆ ของกลุ่มในโลกออนไลน์ จัดสรรเวลาหน้าจอและควบคุมให้เกิดสมดุลระหว่างโลกออนไลน์กับโลกภายนอก

5.1.3 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางทหารในการใช้งานดิจิทัล 2) เคารพในระบบเกียรติศักดิ์ในการใช้งานดิจิทัล และ 3) มีความเป็นผู้นำทางทหาร ลักษณะท่าทางดี บุคลิกดี วางตัวเหมาะสม กล้าหาญ เด็ดขาด น่าเชื่อถือ อดทน กระตือรือร้น มีความริเริ่ม ซื่อสัตย์สุจริต มีวิจารณ์ญาณ ยุติธรรม รอบรู้ จงรักภักดี รู้จักกาลเทศะ ไม่เห็นแก่ตัว และมองการณ์ไกล

5.1.4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านทัศนคติโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ใช้งานดิจิทัลในการแสดงออกถึงความรักและทัศนคติเชิงบวกที่มีต่ออาชีพทหาร-ตำรวจ 2) มีการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติในการใช้งานดิจิทัล และ 3) รักในอาชีพทหาร-ตำรวจ มีทัศนคติเชิงบวกต่อวิชาชีพ

5.1.5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านสมรรถภาพร่างกายโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตที่ดีเมื่อใช้งานดิจิทัล 2) ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นหาข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพได้อย่างเหมาะสม และ 3) ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลสุขภาพในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลสุขภาพด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณ์ญาณ

5.1.6 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านความรู้ทางทหารโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาซึ่งพิจารณาจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ใช้งานดิจิทัลในการเพิ่มพูนทักษะทางทหารเพื่อให้ความพร้อมศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต. 2) ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลทางทหารในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลทางทหารด้วย

ความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ และ 3) ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้าน วิชาทหาร-ตำรวจ

5.1.7 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียม ทหารด้านวิชาการโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวิชาการ ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยค่าที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้พื้นฐานที่จำเป็นใน การศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต. 2) ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลในโลก ออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ และ 3) ใช้งานดิจิทัล ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้านวิชาการ

5.1.8 แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารใน ภาพรวม 5 แนวทางหลัก และเป็นรายด้าน 23 แนวทางย่อย

5.1.8.1 แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ในภาพรวม 5 แนวทางหลัก สรุปได้ดังนี้

(1) ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เตรียมทหารทั้งในโลกความเป็นจริงและโลกออนไลน์ โดยกำหนดแนวทางในการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในโลกออนไลน์ที่ชัดเจนและเป็นไปได้จริง

(2) ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เตรียมทหารตามลำดับความเร่งด่วน ได้แก่ ด้านสมรรถภาพร่างกาย ด้านวิชาการ ด้านความรู้ทาง ทหาร ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทัศนคติ

(3) ออกแบบกิจกรรมการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียนเตรียมทหารร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และ ประสานงานเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งบูรณาการไปกับกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่แล้ว

(4) พัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ควบคู่ไปกับส่งเสริมการใช้งานดิจิทัลอย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ และปลอดภัย โดยมีการกำกับดูแล อย่างใกล้ชิด

(5) ใช้เครื่องมือดิจิทัลช่วยในการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

5.1.8.2 แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร เป็นรายด้าน 23 แนวทางย่อย ประกอบด้วย ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3 แนวทาง, ด้านวินัยทหารและ

ความเป็นผู้นำ 3 แนวทาง, ด้านสมรรถภาพร่างกาย 4 แนวทาง, ด้านความรู้ทางทหาร 5 แนวทาง และด้านวิชาการ 3 แนวทาง สรุปได้ดังนี้

(1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3 แนวทาง ได้แก่ (1.1) ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความรับผิดชอบทั้งในโลกความเป็นจริงและโลกออนไลน์ (1.2) เสริมสร้างวินัยในการใช้งานดิจิทัลภายใต้ระเบียบที่โรงเรียนกำหนด และ (1.3) ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมในโลกออนไลน์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

(2) ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ 3 แนวทาง ได้แก่ (2.1) ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความเป็นผู้นำทางทหารทั้งในโลกออนไลน์และโลกความเป็นจริง (2.2) เสริมสร้างวินัยทหารด้านการเคารพในระบบเกียรติศักดิ์ในการใช้งานดิจิทัล และ (2.3) ใช้เกมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการฝึกความเป็นผู้นำ

(3) ด้านทัศนคติ 5 แนวทาง ได้แก่ (3.1) ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความรักในอาชีพทหาร-ตำรวจ และทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อวิชาชีพทั้งในโลกออนไลน์และโลกความเป็นจริง (3.2) เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติในการใช้งานดิจิทัล (3.3) ใช้ข่าวด้านลบในโลกโซเชียลมาอบรมปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อกองทัพโดยให้ข้อมูลเชิงบวกเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง (3.4) สร้างความตระหนักและย้ำเตือนให้เสพสื่อออนไลน์อย่างระมัดระวัง หลีกเลี่ยงการแสดงทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ ผ่านช่องทางออนไลน์ และ (3.5) ค้นหาวิธีการติดตามพฤติกรรมกรรมการแสดงทัศนคติในโลกออนไลน์ของนักเรียนเตรียมทหาร

(4) ด้านสมรรถภาพร่างกาย 4 แนวทาง ได้แก่ (4.1) ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีเมื่อใช้งานดิจิทัล (4.2) ส่งเสริมการใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพได้อย่างเหมาะสม (4.3) สร้างความตระหนักและย้ำเตือนถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลสุขภาพในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลสุขภาพด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ และ (4.4) จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภัยอันตรายรูปแบบใหม่จากข้อมูลสุขภาพบนอินเทอร์เน็ต

(5) ด้านความรู้ทางทหาร 5 แนวทาง ได้แก่ (5.1) ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างการใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้วิชาทหาร-ตำรวจและทักษะต่าง ๆ (5.2) สร้างความตระหนักและย้ำเตือนถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลทางทหารในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลทางทหารด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ (5.3) ใช้สื่อโซเชียลโดยสร้างกลุ่มปิดในสื่อสารและแบ่งปันข้อมูลความรู้วิชาทหาร-ตำรวจอย่างระมัดระวัง (5.4) จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางทหารหรือข้อมูลที่อาจส่ง

กระทบต่อกองทัพ และ (5.5) ใช้ประโยชน์จากเกมออนไลน์หรือภาพยนตร์ออนไลน์เกี่ยวกับสงครามและการทหารมาเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนในวิชาทหาร

(6) ด้านวิชาการ 3 แนวทาง ได้แก่ (6.1) ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างการใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้านวิชาการ (6.2) ส่งเสริมทักษะการใช้งานดิจิทัลโดยมุ่งประโยชน์ด้านการศึกษาและการสืบค้นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ (6.3) แนะนำและชักชวนให้รู้จักแยกแยะและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลก่อนนำมาใช้

5.2 อภิปรายผล

จากข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ ด้านทัศนคติ ด้านสมรรถภาพร่างกาย ด้านความรู้ทางทหาร และด้านวิชาการ ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรือ ตามความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาในส่วนบัญชาการกองทัพเรือ” ของ สุรศักดิ์ ปรุชานวรปัญญา (2557) ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความจงรักภักดี 2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 3) ด้านความเป็นผู้นำทางทหาร 4) ด้านความเป็นชาวเรือ และ 5) ด้านความเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นสุภาพบุรุษทหารเรือ ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง “การพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” ซึ่ง จิรฉัตร คำศิริรักษ์ และคณะ (2559) ได้ศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรเจริญวิทยา จำนวน 18 ด้าน ได้แก่ 1) มีวินัย 2) ใฝ่เรียนรู้ 3) ประหยัด/อยู่อย่างพอเพียง 4) ซื่อสัตย์สุจริต 5) กตัญญูกตเวที 6) ขยัน 7) ตรงต่อเวลา 8) ความรับผิดชอบ 9) อ่อนน้อมถ่อมตน 10) รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ 11) ภาควุมิใจในความเป็นชาติ 12) อดทน 13) มุ่งมั่นในการทำงาน 14) จิตสาธารณะ 15) ทำงานเป็นทีม 16) เคารพให้เกียรติ 17) สามัคคี และ 18) จิตสำนึกประชาธิปไตย ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมากเช่นกัน ผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า หน่วยงานทั้งฝ่ายวิชาการและฝ่ายปกครองที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมที่จะเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารให้สูงขึ้นจนถึงระดับ “มากที่สุด” ได้

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารรายด้านซึ่งพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านทัศนคติ นั้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรศักดิ์ ปรุชานวรปัญญา (2557) ที่พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือด้านความจงรักภักดี เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ ความจงรักภักดี เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประการหนึ่งของนักเรียนเตรียมทหารในยุคดิจิทัลด้วย ผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนเตรียมทหารสามารถคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านทัศนคติได้เป็นอย่างดี ซึ่งการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านทัศนคติอยู่ในความรับผิดชอบของนายทหาร-นายตำรวจปกครอง และครูฝึก กรมนักเรียน

สำหรับข้อมูลผลการวิเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารพบว่า ควรให้ความสำคัญเร่งด่วนในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านสมรรถภาพร่างกายเป็นอันดับแรก เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดรองลงมาคือ ด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางทหาร ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามลำดับ ทั้งนี้ การเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านสมรรถภาพร่างกายควรมุ่งเน้นในเรื่องการเสริมสร้างการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีเมื่อใช้งานดิจิทัล การใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพได้อย่างเหมาะสม และการสร้างความตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลสุขภาพในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลสุขภาพด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ โดยควรจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนเตรียมทหารเกี่ยวกับภัยอันตรายรูปแบบใหม่ ๆ จากอินเทอร์เน็ต ซึ่งรวมถึงภัยจากข้อมูลสุขภาพที่เป็นเท็จด้วย ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง “ความฉลาดทางดิจิทัล” ที่ สรานนท์ อินทนนท์ (2561) กล่าวถึงอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ดิจิทัลไว้ว่า เป็นสิ่งที่แม้จะเพิ่มความสะดวกสบาย แต่ก็แฝงไปด้วยภัยอันตรายต่าง ๆ เช่น ภัยต่อสุขภาพ การเสพติดเทคโนโลยี อันตรายจากมีจาชีพออนไลน์ การคุกคามทางไซเบอร์ และการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ แนวคิดเรื่องความฉลาดทางดิจิทัลจึงมุ่งเน้นความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ และมีทักษะความฉลาดทางดิจิทัล เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมออนไลน์และในชีวิตจริงได้โดยไม่ทำให้ตัวเองและผู้อื่นเดือดร้อน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง คุณลักษณะที่ดีของพลเมืองดิจิทัล (วรลักษณ์ สงวนแก้ว, 2563) ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการเสริมสร้างความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี โดยพลเมืองดิจิทัลไม่เพียงต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพแต่จะต้องใฝ่รู้และให้ความสำคัญกับมาตรการเพื่อความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของ วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง (2561) เรื่อง ทักษะ

ของพลเมืองดิจิทัลที่ควรบ่มเพาะให้เกิดขึ้นกับพลเมืองดิจิทัลทุกคนในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว และทักษะในการคิดวิเคราะห์มีวิจารณญาณที่ดี สามารถวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ผิด ข้อมูลที่มีเนื้อหาดีและข้อมูลที่เข้าข่ายอันตราย ข้อมูลออนไลน์ลักษณะใดที่ควรตั้งข้อสงสัย หากคำตอบให้ชัดเจน ก่อนเชื่อและนำไปแชร์ ดังนั้น การเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารให้เกิดประสิทธิผลจึงจำเป็นต้องอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับความฉลาดทางดิจิทัล คุณลักษณะที่ดีของพลเมืองดิจิทัล และทักษะที่จำเป็นของพลเมืองดิจิทัล ดังที่กล่าวมา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) โรงเรียนเตรียมทหารควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลมากขึ้น

2) ควรส่งเสริมให้มีการนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเตรียมทหารไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เหมาะสมของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารเพื่อเสนอเป็นแนวทางในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2) ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ควรมีการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้งในโลกความเป็นจริงและโลกออนไลน์ของนักเรียนเตรียมทหารเปรียบเทียบระหว่างชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 รวมทั้งเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในกลุ่มชั้นปีเดียวกัน เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานบริหารงาน
มัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการพัฒนาการ
วัดและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐานพุทธศักราช 2551*. สืบค้นจาก [https://sgs.bopp-obec.info/menu/Data/measurment
Guide.pdf](https://sgs.bopp-obec.info/menu/Data/measurment
Guide.pdf)
- กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล. (2548). *การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: กลุ่มส่งเสริมการเรียน
การสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- กองบัญชาการกองทัพไทย สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โรงเรียนเตรียมทหาร. (2560). *หลักสูตร
โรงเรียนเตรียมทหาร พุทธศักราช 2554 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)*. กรุงเทพฯ:
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2552). ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์. *วารสาร
การบริหารและพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 1(3), 154-162. สืบค้นจาก [http://journal.
drchalard.com/journal/1/1-3/aded_1_3_11.pdf](http://journal.
drchalard.com/journal/1/1-3/aded_1_3_11.pdf)
- ณรงค์ยศ มหิทธิวาณิชชา. (2563). *รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย
ปี 2562*. สืบค้นจาก [https://www.twfdigital.com/blog/2020/04/thailand-internet-user-
profile-2019/](https://www.twfdigital.com/blog/2020/04/thailand-internet-user-
profile-2019/)
- ต้องตา จำเริญใจ. (2561). *ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 (Master's thesis)*.
สืบค้นจาก <http://www.repository.rmutt.ac.th/>
- ทองพูล ภูสิม, ศักดิ์พงศ์ หอมหวาน, และสมบัติ ฤทธิเดช. (2554). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.
2551 กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1.
วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 5(1), 175-186. สืบค้นจาก [https://so05.tci-
thaijo.org/index.php/rmuj/article/view/24312/20682](https://so05.tci-
thaijo.org/index.php/rmuj/article/view/24312/20682)

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ประเวศ วะสี. (2545). *วิถีนุชนิยมในศตวรรษที่ 21: ผู้ทบทวนใหม่แห่งการพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- พรพิทักษ์ เข็มบาต้อย, และวรรณพล พิมพ์สวัสดิ์. (2563). *แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย. วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง, 9(2), 63-80.* สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/papojournal/article/view/212087/161837>
- พรรณพิลาศ กุลดิลก. (2560). การขับเคลื่อนสังคมผ่านสื่อใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 25(49), 59-77.* สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/husojournal/article/view/99215/77122>
- พิเชษฐ ยิ่งตรง, พิณสุดา สิริธรังศรี, และสินธะวา คามดิษฐ์. (2560). กลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21. *วารสารสุทธิปริทัศน์, 31(100), 1-12.* สืบค้นจาก https://so05.tci-thaijo.org/index.php/DPU_Suthiparithat_Journal/article/view/243509
- ภัคภณ สนิทสม, และ ณิชพล จารัตน์. (2558). คุณลักษณะผู้นำทางทหารที่พึงประสงค์ของกองทัพไทย. *วารสารนักบริหาร, 35(1), 75-86.* สืบค้นจาก http://www.ar.or.th/ImageData/Magazine/20055/DL_10531.pdf?t=637249371256601921
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะศึกษาศาสตร์. (2551). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา, 2(1), 25-33.*
- ราชกิจจานุเบกษา. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.* เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1-23 ประกาศใช้ 19 สิงหาคม 2542.
- วชิรดล คำศิริรักษ์, อุษา ปราบหงส์, และถาดทอง ปานสุภวัชร. (2559). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 6(1), 97-105.* สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/npuj/article/view/53363/44297>
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง. (2561). *คู่มือพลเมืองดิจิทัล.* กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- วรลักษณ์ สงวนแก้ว. (2563). *พลเมืองดิจิทัล: Digital Citizens.* สืบค้นจาก [https://www.stou.ac.th/study/sumrit/1-59\(500\)/page2-1-59\(500\).html](https://www.stou.ac.th/study/sumrit/1-59(500)/page2-1-59(500).html)

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2563). สมรรถนะเด็กไทยในยุคโลกพลิกผัน. *คुरुสภาวิทยากรย์*, 1(1), 8-18. สืบค้นจาก <https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/withayajarnjournal/article/download/240674/163802/>
- วิจารณ์ พานิช. (2555, 11 ธันวาคม). วิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 [Web log message]. สืบค้นจาก <http://www.gotoknow.org/blog/thaikm/434192>
- สรานนท์ อินทนนท์. (2561). ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ Digital Intelligence). ใน เข้มพร วิรุณราพันธ์ และลักขมิ คงลาภ (บ.ก.), *ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ Digital Intelligence)* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สืบค้นจาก <https://bit.ly/3i5DTqN>
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2563). *ทักษะดิจิทัลก้าวสู่พลเมืองในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นจาก <https://www.ops.go.th/main/index.php/knowledge-base/article-pr/1355-goto-citizens21st.html>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กลุ่มงานคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และผู้พิการ. (2562). *เอกสารบทความวิชาการด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกิจการ*. สืบค้นจาก https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/25_people/ewt_dl_link.php?nid=101&filename=index
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). *การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2561 (ไตรมาส 4)*. สืบค้นจาก <http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/News/2561/N26-10-61.aspx>
- สุรศักดิ์ ประทานวโรปัญญา. (2557). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรือตามความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาในส่วนบัญชาการกองทัพเรือ* (Master's thesis). สืบค้นจาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th
- อดิพร เกิดเรือง. (2560). การส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับสังคมไทยในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 6(1), 173-184. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JLPRU/article/view/91025>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อังคณา จรรยา, และ สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะนักวิจัยของนักเรียนทหาร. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 9(1), 148-161. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/28615/24636>
- อารีย์ นัยพินิจ, ภัทรพงษ์ เกริกสกุล, และชงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร. (2557). การปรับตัวภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*, 7(1), 1-12. สืบค้นจาก http://asc.mcu.ac.th/ascadmin/wp-content/uploads/shwcp_19/51-files/Globalization
- Attaran, M. (2008). Desired characteristics of faculty members and students in E-learning in higher education of Iran: Virtual students' viewpoint. *Journal of Research and Planning in Higher Education*, 14(1), 159-173. Retrieved from <https://www.sid.ir/en/Journal/ViewPaper.aspx?ID=111354>
- Ergul, H. (2004). Relationship Between Student Characteristics and Academic Achievement in Distance Education and Application on Students of Anadolu University. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 5(2), 81-89. Retrieved from <https://www.researchgate.net/publication/286981797>
- Sheng, L. E., & Basaruddin, F. (2014). Ways of Improving Students Performances in Assessments from Instructors and Students Perspectives. *International Journal of Asian Social Science, Asian Economic and Social Society*, 4(2), 301-306. Retrieved from [http://www.aessweb.com/pdf-files/Ijass-%204\(2\)%20301-306.pdf](http://www.aessweb.com/pdf-files/Ijass-%204(2)%20301-306.pdf)
- Wani, A. M. (2014). Personality Characteristics of Higher Secondary School Students. *South Asian Academic Research Journals*, 4(11), 55-61. Retrieved from <https://www.researchgate.net/publication/292736014>
- World Internet Usage and Population Statistics 2020 Year-Q-3 Estimates*. (2020). Retrieved March 21, 2021, from <https://www.internetworldstats.com/stats.htm>
- Yaghoubi, J., Mohammadi, I. M., Irvani, H., & Attaran, M. (2008). Desired characteristics of faculty members and students in E-learning in higher education of Iran: Virtual students' viewpoint. *Journal of Research and Planning in Higher Education*, 14(1), 159-173. Retrieved from <https://www.sid.ir/en/Journal/ViewPaper.aspx?ID=111354>

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนเตรียมทหาร

แบบสอบถามนี้ ใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 58 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (6 ข้อ)

ตอนที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร (45 ข้อ)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร (7 ข้อ)

ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ โดยข้อมูลความคิดเห็นของท่านจะถูกนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดตอบคำถามโดยใช้ข้อมูลตามความเป็นจริงหรือทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. อายุ ปี

2. เพศ ชาย หญิง

3. หน้าที่/ความรับผิดชอบหลักในปัจจุบัน

ครู-อาจารย์ (กฤณาระบุ)

ส่วนการศึกษา

กองวิชาทหาร

กองพลศึกษา

กองสถิติ

นายทหาร-นายตำรวจปกครอง และครูฝึก กรมนักเรียน (กฤณาระบุ)

ผู้บังคับหมวด

ผู้บังคับกองร้อย

ผู้บังคับกองพัน

นักเรียนหัวหน้าตอน/ชั้นเรียน

ตอนที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหาร

คำชี้แจง: โปรดพิจารณาว่า ปัจจุบัน นักเรียนเตรียมทหารมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านคุณธรรมจริยธรรม</u> หมายถึง ความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ มีวินัย มีน้ำใจ กตัญญู และประหยัด ทั้งในโลกความเป็นจริงและโลกออนไลน์					
7. มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตนโดยคำนึงความถูกต้อง ไม่พูดเท็จ ไม่นำสิ่งของหรือผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน					
8. ใช้งานดิจิทัลด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ไม่บิดเบือนความเป็นจริงของข้อมูล เคารพต่อทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น					
9. มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจและยอมรับผลของการกระทำนั้น ร่วมมือทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่ ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามเวลา					
10. ใช้งานดิจิทัลด้วยความรับผิดชอบตามสิทธิของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ยอมรับผลของการใช้งานดิจิทัล					
11. มีวินัย ตรงต่อเวลา ประพฤติตนตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนและสังคมอย่างเคร่งครัด					
12. มีวินัยในการใช้งานดิจิทัล ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล ยึดมั่นในกฎ กติกา ข้อตกลงต่าง ๆ ของกลุ่มในโลกออนไลน์ จัดสรรเวลาหน้าจอและควบคุมให้เกิดสมดุลระหว่างโลกออนไลน์กับโลกภายนอก					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13. มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เสียสละ มีจิตสาธารณะ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ ไม่หวังผลตอบแทน					
14. มีน้ำใจในการใช้งานดิจิทัล แบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นในการใช้งานดิจิทัลและในโลกออนไลน์ เข้าร่วมกิจกรรมออนไลน์ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างมีวิจารณญาณ					
15. มีความกตัญญู ตำนีกรู้ในบุญคุณและตอบแทนคุณของบุพการี ผู้มีพระคุณ โรงเรียน ชุมชน สังคม ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์					
16. ใช้งานดิจิทัลในการแสดงถึงความกตัญญูรู้คุณต่อบุพการี ผู้มีพระคุณ โรงเรียน ชุมชน สังคม ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เมื่อมีโอกาส ใช้กิริยาวาจาที่เหมาะสมเมื่อกล่าวถึงผู้ที่มีพระคุณ					
17. มีความประหยัด ใช้ทรัพยากรทั้งของตนเองและส่วนรวมอย่างพอประมาณ คู้มค่า มีเหตุมีผล และระมัดระวัง เพื่อประโยชน์สูงสุด					
18. ใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างประหยัด เหมาะสมกับเป้าหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุด					
<p><u>ด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ</u> หมายถึง ความมีวินัยทหาร และ ความเป็นผู้นำทางทหาร 15 ประการ (ประกอบด้วย ลักษณะท่าทางและการวางตัวเหมาะสม กล่าวหาญ เด็ดขาด น่าเชื่อถือ อดทน กระตือรือร้น มีความริเริ่ม ซื่อสัตย์สุจริต มีวิจารณญาณ ยุติธรรม รอบรู้ จงรักภักดี รู้จักกาลเทศะ ไม่เห็นแก่ตัว และมองการณ์ไกล) ทั้งใน โลกความเป็นจริงและโลกออนไลน์</p>					
19. ยึดมั่นในวินัยทหาร-ตำรวจ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20. ยึดมั่นในวินัยทหาร-ตำรวจ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนอย่างเคร่งครัดในการใช้งาน ดิจิทัล					
21. เคารพในระบบเกียรติศักดิ์					
22. เคารพในระบบเกียรติศักดิ์ในการใช้งานดิจิทัล					
23. มีความเป็นผู้นำทางทหาร ลักษณะท่าทางดี บุคลิกดี วางตัวเหมาะสม กล้าหาญ เด็ดขาด น่าเชื่อถือ อดทน กระตือรือร้น มีความริเริ่ม ซื่อสัตย์สุจริต มีวิจรรย์ญาณ ยุติธรรม รอบรู้ จงรักภักดี รู้จักกาลเทศะ ไม่เห็นแก่ตัว และมองการณ์ไกล					
24. มีการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำในการใช้งานดิจิทัล					
<u>ด้านทัศนคติ</u> หมายถึง ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย รักในอาชีพทหาร-ตำรวจ ทั้งในโลกความเป็นจริงและโลกออนไลน์					
25. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติ ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ					
26. มีการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติในการใช้งานดิจิทัล					
27. ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย มีความสามัคคีปรองดอง					
28. ใช้งานดิจิทัลเพื่อชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย เข้าร่วม ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมออนไลน์ที่สร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ					
29. มีความศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักของศาสนา					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
30. ใช้งานดิจิทัลในการศึกษา ค้นคว้า เรียนรู้เกี่ยวกับหลักของศาสนา					
31. เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ					
32. ใช้งานดิจิทัลในการแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์					
33. รักความเป็นไทย ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย					
34. ใช้งานดิจิทัลในการแสดงออกถึงความรัก ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย					
35. รักในอาชีพทหาร-ตำรวจ มีทัศนคติเชิงบวกต่อวิชาชีพ					
36. ใช้งานดิจิทัลในการแสดงออกถึงความรักและทัศนคติเชิงบวกที่มีต่ออาชีพทหาร-ตำรวจ					
<u>ด้านสมรรถภาพร่างกาย</u> หมายถึง การมีสมรรถภาพร่างกายเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด การประพฤติปฏิบัติตนที่เหมาะสมในการพัฒนาด้านสมรรถภาพร่างกาย และการใช้งานดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาด้านสมรรถภาพร่างกาย					
37. มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่รุนแรง สมรรถภาพทางกายอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด มีสุขภาพจิตที่ดี ร่าเริงแจ่มใส					
38. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีเมื่อใช้งานดิจิทัล					
39. มีพฤติกรรมที่ดีในการดูแลสุขภาพ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ บริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์ ในปริมาณที่เหมาะสม รู้จักป้องกัน โรคและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
40. ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพได้อย่างเหมาะสม					
41. ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลสุขภาพในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลสุขภาพด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ					
<u>ด้านความรู้ทางทหาร</u> หมายถึง การมีความรู้ด้านวิชาทหาร-ตำรวจ ตามมาตรฐานของหลักสูตร และมีทักษะทางทหารที่พร้อมศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต. และการใช้งานดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางทหาร					
42. มีความรู้ด้านวิชาทหาร-ตำรวจ ตามมาตรฐานของหลักสูตร					
43. ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้านวิชาทหาร-ตำรวจ					
44. มีทักษะทางทหารที่พร้อมศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.					
45. ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนทักษะทางทหาร					
46. ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลทางทหารในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลทางทหารด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ					
<u>ด้านวิชาการ</u> หมายถึง การมีความรู้ด้านวิชาการตามมาตรฐานของหลักสูตร และมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต. และการใช้งานดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางวิชาการ					
47. มีความรู้ด้านวิชาการตามมาตรฐานของหลักสูตร					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
48. ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้านวิชาการ					
49. มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.					
50. ใช้งานดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อใน รร.เหล่าทัพ และ รร.นรต.					
51. ตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายของข้อมูลในโลกออนไลน์ ใช้ข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลด้วยความระมัดระวังและมีวิจารณญาณ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

52. ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านคุณธรรมจริยธรรม ?

.....

.....

.....

53. ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวินัยทหารและความเป็นผู้นำ ?

.....

.....

.....

54. ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านทัศนคติ ?

.....

.....

.....

55. ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านสมรรถภาพร่างกาย ?

.....
.....
.....

56. ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านความรู้ทางทหาร ?

.....
.....
.....

57. ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านวิชาการ ?

.....
.....
.....

58. ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารในภาพรวม ?

.....
.....
.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	พลตรี รั้งพิรัชต์ แยมเกษร
วัน เดือน ปีเกิด	19 มิถุนายน 2509
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรม สรรพาวุธ, 2531 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา, 2564
ที่อยู่ปัจจุบัน	111/18 หมู่ 5 ถนนสุวรรณศร ตำบลพรหมณี อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก 26000
สถานที่ทำงาน	ศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติฯ
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ทรงคุณวุฒิกองบัญชาการกองทัพไทย